

Bestuurlijke tussenrapportage 2022

Bestuurlijke tussenrapportage 2022

Juli 2022

Inhoudsopgave

4 Samenvatting en inleiding

6 Totaaloverzicht financiële afwijkingen

7 Programma's

8 *Programma Bestuur en Ondersteuning*

17 *Programma Veiligheid*

23 *Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat*

28 *Programma Economie*

31 *Programma Onderwijs*

34 *Programma Sport, Cultuur en Recreatie*

39 *Programma Sociaal Domein*

45 *Programma Volksgezondheid en Milieu*

57 *Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing*

Samenvatting en inleiding

De nu voorliggende rapportage is de bestuurlijke tussenrapportage 2022. Deze rapportage geeft een beeld van de voortgang van de activiteiten uit de programmabegroting 2022 en rapporteert over de periode januari t/m mei van het lopende begrotingsjaar. De peildatum waarop de ontwikkelingen zijn geschetst is 1 juni 2022.

De bestuurlijke tussenrapportage laat zoals gebruikelijk de voortgang zien van de speerpunten en de strategische projecten zoals opgenomen in de Programmabegroting. In tabellen is aangegeven welke concrete activiteiten volgens planning verlopen. In de verschillende hoofdstukken worden deze tabellen als eerste gepresenteerd om snel inzicht te krijgen in de voortgang. Daarna leest u over de stand van zaken over de speerpunten en sluiten de programma's af met een financiële paragraaf. Daarin leest u de toelichting op geconstateerde financiële afwijkingen, zowel op budgetten als op kredieten.

Opvang Ontheemden Oekraïne

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn de afgelopen maanden veel mensen huis en haard ontvlucht op zoek naar een veilig heenkomen. Het aantal ontheemden wat richting Nederland is gevlucht lijkt op dit moment enigszins te stabiliseren maar het verdere verloop van de oorlog zal grote invloed hebben op de omvang van de vluchtelingenstroom. Nederland wil de ontheemden uit Oekraïne ruimhartig opvangen en bereidt zich daarop voor. In samenwerking met onze ketenpartners worden voorzieningen getroffen om ontheemden in de eerste levensbehoefte te voorzien en zorg te dragen voor huisvesting. Met name het realiseren van voldoende opvangplekken binnen onze gemeente heeft momenteel hoge prioriteit. Vooralsnog wordt door het Rijk aangegeven dat de gemaakte kosten in verband met levensonderhoud, realisatie van huisvesting en alle andere bijkomende kosten ruimschoots worden gecompenseerd. Wij gaan er in deze bestuursrapportage derhalve vanuit dat de activiteiten rondom de opvang van Oekraïense ontheemden niet zullen leiden tot (grote) financiële tegenvallers en/of risico's.

PZEM/GBE-Aqua

Nu PZEM na een aantal onzekere jaren, waarin afstoting van bedrijfsonderdelen en herstructureering van de resterende activiteiten centraal stond, de financiën weer op orde heeft wordt uitkering van (super)dividend aan de aandeelhouders in 2022 weer

hervat. Afhankelijk van de financiële resultaten in de komende jaren keert PZEM over een periode van 10 jaar een groot deel van het aanwezige eigen vermogen/liquiditeit uit aan de aandeelhouders, hetgeen gerealiseerd is vanuit de verkoop van bedrijfsonderdelen in de afgelopen jaren (ruim € 1 mld). Voor 2022 betreft dit een bedrag van € 92 mln waarvan het Middelburgse aandeel ruim € 5,0 mln bedraagt. De eerste jaren zal het PZEM-dividend echter niet vrij inzetbaar zijn voor de gemeente. Bij de oprichting van GBE-Aqua, de entiteit die is opgericht voor het onderbrengen van het door gemeenten en Provincie Zeeland aangekochte aandelenpakket Evides, is afgesproken dat toekomstige dividenduitkeringen vanuit PZEM direct worden doorgestort naar GBE-Aqua. Dit met als doel de lening ad € 370 mln die is aangetrokken voor de aankoop van het Evides-aandelenpakket versneld af te kunnen lossen. Het doorstorten van het vanuit PZEM ontvangen dividend aan GBE-Aqua vindt plaats in de vorm van een kapitaalstorting. Deze wijze van verwerking betekent impliciet de vorming van een nieuwe reserve (reserve GBE-Aqua BV). Dit vergt een besluit van de raad hetgeen in het begeleidende raadsvoorstel wordt geformaliseerd. Ontvangst en doorstorting van het dividend betreft een budgetneutrale afwijking in de nu voorliggende bestuursrapportage. Rekening houdend met de huidige prognoses is de verwachting dat de lening in 2025 volledig is afgelost waarna het dividend vanuit PZEM, naast het te ontvangen dividend vanuit GBE-Aqua, weer vrij beschikbaar komt voor de gemeente.

Sociaal Domein

Via de Kwartaalrapportage Sociaal Domein wordt u geïnformeerd over de voortgang binnen het sociaal domein. Op basis van de eerste kwartaalrapportage 2022 verwachten wij dat de taakstelling 2022 in het sociaal domein van € 4 miljoen (na verlaging van de taakstelling Jeugd met € 1.5 miljoen) meer dan volledig wordt gerealiseerd. Met name bij Orionis en op het gebied van dagbesteding zien we een aantal forse meevallers die gezamenlijk oplopen tot ruim € 1.5 miljoen. Feitelijk realiseren we hierdoor de volledige taakstelling van € 5.5 miljoen zoals oorspronkelijk in het Herstelplan vermeld. De eerste Kwartaalrapportage Sociaal Domein is financieel vertaald in de nu voorliggende bestuursrapportage. Voor een gedetailleerde toelichting op de voortgang binnen het sociaal domein verwijzen wij u naar de betreffende kwartaal rapportage.

Herstelplan

Onderdeel van het proces rondom de bestuurlijke tussenrapportage is het bewaken van de voortgang ten aanzien van de getroffen bezuinigingsmaatregelen zoals opgenomen onder opgave 3 (sluitende meerjarenbegroting 2021-2024) in het Financieel Herstelplan 2021-2024. Wij sluiten hierbij aan bij de systematiek zoals we ook toepassen bij de financiële voortgang; er wordt gerapporteerd op het moment dat bezuinigingen niet worden gerealiseerd. Op dit moment is de verwachting dat alle bezuinigingsmaatregelen in 2022 conform planning worden gerealiseerd. Dat betekent dat het totaalpakket aan maatregelen van € 5.6 miljoen volledig wordt gerealiseerd.

Voortgang financiën

Naar peildatum 1 juni 2022 is door de budgethouders een inventarisatie gemaakt van de afwijkingen op de budgetten. Het betreft een inschatting van de afwijkingen op jaarbasis waarbij de begroting 2022 de basis vormt. Voor 2022 wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 7,8 miljoen. Hoewel er diverse mee- en tegenvallers worden gerapporteerd kan een verklaring van het voordeel op hoofdlijnen worden toegeschreven aan:

- Hogere Algemene Uitkering Gemeentefonds (voordeel € 5.1 miljoen),
- Actieplan Sociaal Domein (voordeel € 1.5 miljoen),
- Bouwleges (voordeel € 0.8 miljoen),
- Kapitaallasten 2022 (voordeel € 0.5 miljoen),
- Boekwinst verkoop panden (voordeel € 0.4 miljoen),
- Voorziening wachtgeld (nadeel € 0.8 miljoen).

Met name de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds kent in 2022 een sterke groei. De september- en de decembercirculaire gemeentefonds van 2021 leiden tot een behoorlijk fors positief resultaat voor 2022. Dat komt voornamelijk door het hogere accres en doordat het Rijk besloten heeft ook voor 2022 de zgn."opschalingskorting" te schrappen. Daarnaast blijkt uit de meicirculaire 2022 gemeentefonds dat de algemene uitkering voor onze gemeente met ruim € 6,5 mln. wordt verhoogd. Voor ca. € 3,5 mln. betreft dit taakmutaties waar uitgaven tegenover staan. Een bedrag van ca. € 3 mln. kan als positief resultaat worden meegenomen. De hogere uitkering komt vooral doordat het Rijk meer uitgeeft en volgens de trap op-trap af systematiek groeit het Gemeentefonds dan mee. Zoals hierboven reeds is aangegeven levert ook de uitvoering van het Actieplan Sociaal Domein een forse bijdrage (+€ 1.5 miljoen) aan het te verwachten financieel resultaat in 2022. Verder liggen de bouwleges in 2022

op een aanzienlijk hoger niveau dan begroot (+0.8 miljoen) als gevolg van ontwikkelingen binnen nieuw opgestarte en lopende bouwprojecten (Essenvelt, Veersepoort, Mortiere), is een forse boekwinst gerealiseerd op de verkoop van snippergronden en een pand (+0.4 miljoen) en liggen de kapitaallasten lager dan begroot, veelal het gevolg van aanpassing van de uitvoeringsplanning van (vervangings)investeringen. Daartegenover staat dat als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 een 4-tal wethouders is vertrokken waardoor een extra storting in de voorziening wachtgeld heeft moeten plaatsvinden (nadeel € 0.8 mln).

Een aantal posten in deze bestuursrapportage heeft een structureel karakter. Per saldo bedraagt het structurele saldo € 0.1 miljoen nadelig. Het betreft kleine aanpassingen van reguliere budgetten en effecten vanuit recente ontwikkelingen (extra lasten agv informatiebeveiliging, aanschaf software omgevingswet en lasten als gevolg van aanleg glasvezel Waldammeweg en het crematorium). Bij het samenstellen van de begroting 2023 worden deze posten alsnog verwerkt.

Totaaloverzicht financiële afwijkingen

Naar peildatum 1 juni 2022 is door de budgethouders een inventarisatie gemaakt van de afwijkingen op de budgetten. Het betreft een inschatting van de afwijkingen op jaarbasis waarbij de begroting 2022 de basis vormt. Voor 2022 wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 7.8 mln. Hieronder treft u

het overzicht aan van de afwijkingen op programma-niveau. Onder de programma's worden in het vervolg van deze bestuurlijke tussenrapportage de afwijking die boven de € 25.000 uitstijgen apart toegelicht.

Totaal financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2022	Afwijking 2022	Afwijking 2022
	Lasten	Baten	Totaal
Programma Bestuur en ondersteuning	-5.802	14.491	8.689
Programma Veiligheid	-224	187	-37
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	-37	12	-25
Programma Economie	-2.433	2.418	-15
Programma Onderwijs	-545	408	-137
Programma Sport, cultuur en recreatie	-351	78	-273
Programma Sociaal Domein	1.614	-2.110	-496
Programma Volksgezondheid en milieu	-453	74	-379
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling	-3.692	4.143	451
Totaal Bestuurlijke tussenrapportage 2022	-11.923	19.701	7.778

Programma's

Programma Bestuur en Ondersteuning

we in op burgerparticipatie. We betrekken inwoners bij plannen en besluiten en geven ruimte voor initiatieven. Ook zoeken we samenwerking met andere overheden en partijen in de regio.

Inleiding

De gemeente stelt de burger centraal. Dit doen we door steeds onze dienstverlening te controleren en te verbeteren. Ook zetten

Voortgang

Prestatie	Status Berap 2022
Uitbreiden meting klanttevredenheid naar kanaal telefonie	Volgens plan
Waardering dienstverlening aan de balie en telefoon is goed	Gedeeltelijk volgens plan
Informatie op website is vindbaar, duidelijk en geeft antwoord op de vragen van burgers	Gedeeltelijk volgens plan
Trainingen democratisch vakmanschap (ambtenaren + bestuur)	Volgens plan
Kansen en mogelijkheden voor participatiefonds	Volgens plan
Evaluatie online participatietool en besluitvorming over inzet na 2022	Gedeeltelijk volgens plan
Pilots wijkanalyse, wijkaanpak, wijkvisie	volgens plan
Onderzoek wijkdemocratie van de toekomst (wijkgericht werken nieuwe stijl)	volgens plan

Wijkgericht werken en participatie

Participatie

De huidige coalitie hecht groot belang aan participatie. Dit is ook als een gedeelde opgave verwoord. In 2022 leggen wij ons verder toe op het grip krijgen op de start van participatietrajecten. Hierbij is het van belang dat de gemeente als 'één geheel' optreedt en dat er een helder onderscheid komt tussen rollen en verantwoordelijkheden in een participatieproces. Belangrijk is daarbij om het proces zo in te richten dat er voldoende tijd is om het vraagstuk aan de voorkant (het liefst gezamenlijk) te verkennen en dat ten behoeve van verwachtingen de kaders tevoren goed moeten worden vastgelegd. Inmiddels is een aanvang gemaakt met de training PublieC gericht op het bevorderen van de aandacht voor en het belang van participatie bij beleid en uitvoering. Ook is het in de eerste helft van dit jaar grotendeels gelukt de benodigde extra capaciteit t.b.v. participatie in te vullen.

Een belangrijk gegeven is dat naast burgerparticipatie ook ruimte gevonden wordt voor initiatieven van buiten. Steeds meer kloppen (groepen) inwoners bij de overheid aan met een initiatief. Zij vragen de gemeente om toestemming en/of medewerking om hun initiatief te realiseren. Dit vraagt om een responsieve overheidsorganisatie, die burgerinitiatieven stimuleert en faciliteert. Daartoe behoort ook de oprichting van een participatiefonds.

Online participatie

In de loop van dit jaar zal het online participatieplatform Doemee.middelburgers.nl worden geëvalueerd. Wel kan al worden opgemerkt dat na de lancering in 2020 de ervaringen met het gebruik van dit digitale platform positief zijn.

Aanpassing gemeentewet artikel 150: participatie- en inspraakverordening en het uitdaagrecht

In de nieuwe participatie- en inspraak verordening (2021) is vastgelegd hoe in Middelburg wordt omgegaan met participatie en inspraak. De verordening gaat niet alleen over burgerparticipatie, maar ook over initiatieven vanuit de samenleving, wijkdemocratie en het uitdaagrecht. Na vaststelling in 2021 zal in de loop van 2022 invulling moeten worden gegeven aan het hoofdstuk dorps- en wijkdemocratie.

Wijkgericht werken

Het wijkgericht werken staat ook het komende jaar breed in de belangstelling. Gewerkt wordt aan een integrale wijkaanpak om wonen, zorg en welzijn versterkend aan elkaar te laten zijn. Het doel is zorg- en dienstverlening lokaal en in samenhang te organiseren. Deze tendensen vragen om een doorontwikkeling van wijkgericht werken in Middelburg: integraal samenwerken met het doel de kansen en opgaven in een gebied samen met organisaties en bewoners op te pakken. Inmiddels is een aanvang gemaakt om te komen tot het opstellen van wijkanalyses en het vervolgens vertalen van de uitkomsten naar integrale wijkplannen.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2023. Dat heeft extra ruimte gegeven om de organisatie er nog beter op voor te bereiden, zijn opleidingen gevolgd en de werkprocessen door middel van een klantreis tegen het licht gehouden. We realiseren ons dat hoe goed de voorbereiding ook geweest zal zijn, er na de invoering nog aanpassingen nodig zullen zijn. Dat kan ook niet anders met zo'n ingrijpende wetswijziging. Tot nu toe hebben we het invoeringsplan goed kunnen toepassen.

In maart 2022 is de raad via de memo actieve informatie geïnformeerd over de afronding van het participatieproces van de Omgevingsvisie en het afwegingskader. Dit n.a.v. het geamendeerde raadsvoorstel over die participatie uit december 2021. Het schrijfproces is bezig en loopt iets uit.

Dienstverlening

In december 2020 is in onze Raad een geamendeerd voorstel aangenomen voor het verlengen van de Visie op dienstverlening. Besloten is de huidige Visie te verlengen tot eind 2023 met het bijbehorende budget. In december 2021 en 2022 informeren wij de raad verder over de stand van zaken rond de uitvoering van de Visie. In het eerste kwartaal van 2023 wordt de visie participatief geëvalueerd. De uitkomsten daarvan dienen als input voor een nieuwe Visie op dienstverlening.

In 2022 zijn de resterende parkeervergunningen gedigitaliseerd (kentekensparkeren).

In 2022 introduceren we Whatsapp als communicatiekanaal. De voorbereidende werkzaamheden daaraan zijn het eerste half jaar volgens plan verlopen. Na onderzoek hebben we besloten voorlopig geen chatbot te introduceren.

Daarnaast implementeren we de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Ook de voorbereidingen hiervoor lopen volgens plan. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen.

We doorlopen momenteel het instrument gebruikersreizen bij het product huwelijken. We willen hiermee deze service meer vanuit het perspectief van de gebruiker inrichten. Ook volgt er in 2022 een kanalenstrategie en een webstrategie. De toenemende mogelijkheden van internet en de opkomst van verschillende devices maken het doorlopend ontwikkelen van de kanalen noodzakelijk. We zetten in op het kunnen blijven leveren van eigentijdse en adequate dienstverlening.

Metten waardering dienstverlening

Balie

In 2022 meten we doorlopend de tevredenheid van onze burgers aan de balie. In de centrale hal staat een zuil waar bezoekers van een balie wordt gevraagd het baliecontact te beoordelen. Dit geeft

directe waardevolle feedback op onze dienstverlening aan de balies.

De meting tot 1 juni 2022 liet een positief beeld zien over de behandeling en afhandeling aan de balie. 89% van de bezoekers geeft ons een groene smiley. 5% van de bezoekers geeft ons een neutrale score en 6% geeft ons een negatieve score.

Website

Net als bij de balies meten we ook in 2022 doorlopend de klanttevredenheid van de bezoekers van onze website. De bezoekers van de pagina's over producten (informatie of aanvragen) hebben de mogelijkheid om feedback te geven op de inhoud van de pagina. Met deze wijze van meten krijgen we veel informatie over de ervaring van de bezoekers. Indien een bezoeker dit wenst kan hij/zij contactgegevens achterlaten zodat we actief contact kunnen zoeken en meer maatwerk kunnen bieden.

De scores over de website zijn, net als elders in het land, lager dan aan de balie. De meting tot 1 juni 2022 laat zien dat 41% van de bezoekers van onze website een 'groene score' geeft. 18% van de bezoekers van onze website geeft ons een neutrale score. 41% van de bezoekers geeft ons een negatieve score.

Telefonie

In 2022 meten we ook de tevredenheid op het kanaal telefonie. De meting tot 1 juni 2022 laat zien dat 48% van de bellers ons een groene smiley geeft. 33% van de bellers geeft ons een neutrale score en 19% geeft ons een negatieve score.

Samenwerken

Gemeente Middelburg werkt evenals in voorgaande jaren samen met andere overheden in diverse intergemeentelijke, regionale en maatschappelijke samenwerkingsverbanden. Bij vier daarvan is gemeente Middelburg aandeelhouder. Inmiddels is daar het aandeelhouderschap van Evides via GBE Aqua bijgekomen. Deze samenwerkingen en overleggen zijn vaak gericht op specifieke beleidsterreinen. Hieronder de stand van zaken van de recente samenwerkingen, waarbij in breder perspectief wordt gezien hoe Zeeuwse overheden elkaar kunnen versterken.

Economische structuurversterking

De middelen die wij de afgelopen tijd ontvingen vanuit de regiodeal zijn ingezet voor nieuwe projecten zoals het Joint Research Center en het Engineering Department van het UCR. Eind 2022 kunnen

vanuit Zeeland voorstellen voor de vierde RegioDeal worden ingediend. Hiervoor is inmiddels een ambtelijke werkgroep ingericht die mede op basis van de Regiovisies en in afstemming met het Ministerie van BZK voor de zomer de kaders voor deze nieuwe voorstellen zal publiceren op basis waarvan ondernemingen, instellingen en overheden voorstellen kunnen indienen. De Cultural Board Zeeland en de Economic Board Zeeland ondersteunen dit proces.

Het programma "Wind in de Zeilen" is twee jaar geleden van start gegaan. Het accent ligt op projecten in de gemeente Vlissingen. Voor Middelburg is met name de realisering van het Delta Kenniscentrum/Delta Climate Center (in samenwerking met HZ en UCR) van belang. De realisering van dit centrum heeft ernstige vertraging opgelopen waarbij op dit moment niet duidelijk is of het centrum doorgang kan vinden.

OZO, VZG en het Regiobureau

De Zeeuwse overheden (gemeenten, provincie en waterschap) zijn met het Regiobureau aan de slag gegaan met de aanbevelingen naar aanleiding van de tussenevaluatie in 2021 van het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Er vindt nu overleg plaats via thematafels waarin de Zeeuwse strategische opgaven centraal staan en waarbij de verbinding met de landelijke overheid, onder meer via de lobbyist, steeds gelegd wordt. De economische uitvoeringsagenda van de Provincie Zeeland en de Regiovisies vormen hiervoor de basis. Een van deze Regiovisies betreft die van Middelburg, Veere, Vlissingen en Schouwen-Duiveland. De periode vlak voor en na de verkiezingen in de eerste helft van dit jaar is gebruikt voor inhoudelijke afstemming tussen collega's van de verschillende gemeenten. De nieuwe colleges pakken het proces weer op en in overleg met de drie andere gemeenten en

de provincie krijgt dit in de loop van dit jaar verder vorm. Het kan dan ook dienen als input voor de Zeeuwse Strategische agenda.

Tussen de VZG en het OZO vindt intensief afstemming plaats. Het VZG-bureau is in 2021 ingetrokken bij het Regiobureau. Vanuit de VZG vindt regelmatig terugkoppeling plaats van de besprekingen in de diverse commissies van de VNG. Ook is onze gemeente actief betrokken bij de VNG vergaderingen onder meer door het al dan niet gezamenlijk met andere gemeenten indienen van moties in deze landelijke vergaderingen.

Z4

De vier stedelijke gemeenten (Goes, Terneuzen, Vlissingen en Middelburg) en de provincie Zeeland hadden periodiek overleg op basis van een werkagenda waarin de volgende onderwerpen aan de orde komen:

1. Profilering stedelijkheid met de provinciale omgevingsvisie als belangrijk aangrijpingspunt;
2. Mobiliteit en bereikbaarheid;
3. Arbeidsmarkt en onderwijs;
4. Havens en maritiem

Op basis van deze documenten worden nieuwe ontwikkelingen, die daarin passen, opgepakt. Momenteel wordt met name vanuit het stedelijk perspectief aandacht besteed aan de opgaven ten aanzien van de arbeidsmarkt (o.m. realisering Expat Center Zeeland, inzet van internationale studenten via Scaldia), de woningmarkt (o.m. flexwonen, inrichting binnensteden), de economie van de binnensteden (herstelopgaven na COVID-19) en het culturele aanbod in de vier steden (afstemming en vernieuwing).

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
0.01.0 Bestuur				
Rekenkamerfunctie en raad en commissies	-25	0	-25	deels
In de raadsvergadering van 10 november 2021 is een amendement aangenomen bij raadsvoorstel "21-44 Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025". In het amendement is voorgesteld om het budget voor de Rekenkamer in 2022 met € 10.000 te verhogen tbv vervolgonderzoek naar de financiële positie van de gemeente.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Daarnaast wordt voor (digitale) vergaderingen door de raad en commissies gebruik gemaakt van NotuBox. De afgelopen 2 jaren zijn de abonnementskosten gestegen omdat meer digitaal moest worden vergaderd agv Corona. De extra kosten die dat met zich meebracht konden worden gedekt vanuit het door Corona veroorzaakte overschot op het budget van de fractie-assistenten. Nu dit niet meer het geval is en het digitale (hybride) vergaderen ook in de toekomst mogelijk te maken wordt het budget opgehoogd met € 15,000.				
0.02.0 Burgerzaken				
Verkiezingen				
	50	0	50	N
Vanuit 2021 is dit budget overgeheveld voor de organisatie van de verkiezingen in maart 2022. Deze verkiezingen zijn echter efficiënt met eigen personeel georganiseerd en daarom is dit budget niet gebruikt en kan nu vrijvallen.				
0.04.0 Overhead				
I&A Samenwerking				
	-125	0	-125	N
In 2021 is door B&W besloten om in te stemmen met de overgang naar MicroSoft 365 en de incidentele en structurele kosten hiervan mee te nemen in de begroting 2022. Voor de realisatie van de techniek zijn, op basis van de ervaringen tot nu toe, meer externe uren nodig van de leverancier dan oorspronkelijk is begroot. De incidentele meerkosten hiervan voor Middelburg bedragen in 2022 € 125.000 en in 2023 € 135.000.				
Werken in projecten en innovatiebudget				
	-45	0	-45	N
Het Managementteam (MT) van de gemeente Middelburg heeft aangegeven de behoefte te hebben om programma- en projectmanagement verder te professionaliseren. Om dit plan tot uitvoering te brengen is een eenmalig budget van € 15.000 nodig. Tevens wil het MT een eenmalig innovatiebudget van € 30.000 voor het uitvoeren van ideeën (onderzoeken en pilots) van medewerkers voor verbetering van werkprocessen en vernieuwingen.				
Overig				
	-18	0	-18	J
0.05.0 Treasury				
Rente leningen Middelburg				
	-80	180	100	N
Een gedeelte van de lening portefeuille is gefinancierd met een 3-mnds Euriborlening. In mei hebben we € 7.500.000 afgelost en de hoogte van de euriborlening bedraagt op dit moment € 29,5 mln. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een rentepercentage +0.5%, het totale begrote rentebedrag is € 180.000. Echter de rente is momenteel nog negatief (-0.35%), en het totaal te ontvangen rentebedrag over de periode van 1 januari t/m augustus bedraagt € 100.000 op de 3-mnds euriborlening.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
De verwachting is dat de ECB de rente voor de zomer gaat verhogen, maar hoeveel de rente omhoog gaat is nog niet bekend. We verwachten voor de periode van september t/m december 2022 dat de rente nihil is en dat we geen rente meer ontvangen voor deze lening. Het verwachte totale voordeel is dan € 280.000 ten opzichte van de begroting. Daarnaast dient aan de bouwgrond in exploitatie het werkelijk betaald rentepercentage over het vreemd vermogen te worden toegerekend. In de begroting is rekening gehouden met 1,6%. Het werkelijk rentepercentage zal naar verwachting 1,35% bedragen, dit wordt met name veroorzaakt door de te ontvangen rente van de 3-mnds euriborlening. Dit leidt tot een lagere rentetoerekening van € 180.000 aan de bouwgrond in exploitatie.				
Opmerking algemeen: In de begroting 2022 is rekening gehouden met een omslagrente van 1,5%. De geprognosticeerde omslagrente (1.08%) zal meer dan 25% afwijken van de omslagrente die vastgesteld is in de begroting 2022, dit komt onder andere door de te ontvangen rente op de euriborlening. In de BBV is opgenomen dat een correctie dan verplicht is. De omslagrente zullen we met 0.25% verlagen naar 1.25% om te voldoen aan de BBV. Dit leidt uiteindelijk tot een lagere doorbelasting van de rente op taakveld treasury (nadeel) en een lagere rentelast op de diverse taakvelden (voordeel). Op concernniveau betreft dit een budgetneutrale melding.				
Dividend	0	250	250	N
De gemeente Middelburg heeft 49.296 aandelen van de BNG Bank. Deze stelt een dividenduitkering over 2021 voor van EUR 127 miljoen (EUR 2,28 per aandeel). In de begroting 2022 was rekening gehouden met een lagere dividenduitkering. De begroting aanpassen op dit voordeel (€ 50,000). Op dit taakveld wordt ook het dividend van de nieuwe entiteit GBE-Aqua (Evides-aandelen) begroot. In de begroting van 2022 is een bedrag aan dividenduitkering begroot van € 109.000. Het werkelijk uit te keren dividend vanuit deze entiteit ligt aanzienlijk hoger (voordeel € 200,000). Conform het Herstelplan vloeit deze dividenduitkering in de algemene reserve van de gemeente Middelburg. Per saldo een budgetneutrale afwijking van de budgetten.				
Deelneming PZEM	0	5.007	5.007	N
Nu PZEM na een aantal onzekere jaren, waarin afstoting van bedrijfsonderdelen en herstructureing van de resterende activiteiten centraal stond, de financiën weer op orde heeft wordt uitkering van (super)dividend aan de aandeelhouders in 2022 weer hervat. Afhankelijk van de financiële resultaten in de komende jaren keert PZEM over een periode van 10 jaar een groot deel van de aanwezige liquiditeit uit aan de aandeelhouders die gerealiseerd is vanuit de verkoop van bedrijfsonderdelen in de afgelopen jaren (ruim € 1 mld). Voor 2022 betreft dit een bedrag van € 92 mln waarvan het Middelburgs aandeel ruim € 5,0 mln bedraagt.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
0.06.3 Parkeerbelasting				
Naheffing parkeerbelasting	0	-300	-300	N
Er zijn minder naheffingen parkeren opgelegd in 2022 omdat de BOA's (Buitengewoon OpsporingsAmbtenaren) voor andere werkzaamheden werden ingezet agv de Covid 19 maatregelen.				
0.07.0 Algemene uitkering gemeentefonds				
Algemene uitkering - september en decembercirculaire 2021	0	1.875	1.875	N
De september- en de decembercirculaire gemeentefonds van 2021 leiden tot een behoorlijk fors positief resultaat voor 2022. Dat komt voornamelijk door het hogere accres en doordat het Rijk besloten heeft ook voor 2022 de zgn."opschalingskorting" te schrappen.				
Voor 2022 is er sprake van een behoorlijke stijging van het accres. Dat is het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen en door extra uitgaven klimaatmaatregelen, kinderopvangtoeslag gedupeerden en zorg. Doordat het Rijk meer uitgeeft, stijgt ook de omvang van het gemeentefonds (trap op-trap af systematiek).				
Sinds een aantal jaar kent de algemene uitkering een zgn. opschalingskorting. Die korting op de uitkering was bedoeld om gemeenten meer te stimuleren tot samenwerking/herindeling. Gezien de toegenomen druk op de financiën van de gemeenten door corona heeft het kabinet eerder al besloten deze korting voor de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Ook voor 2022 wordt de korting nu niet toegepast.				
Algemene uitkering - meicirculaire 2022	0	6.578	6.578	N
Uit de Meicirculaire 2022 gemeentefonds blijkt dat de algemene uitkering voor onze gemeente met ruim € 6,5 mln. wordt verhoogd. Voor ca. € 3,5 mln. betreft dit taakmutaties waar uitgaven tegenover staan. Deze worden bij de desbetreffende taakvelden nader toegelicht. Een bedrag van ca. € 3 mln. kan als positief resultaat worden meegenomen. De hogere uitkering komt vooral doordat het Rijk meer uitgeeft en volgens de trap op-trap af systematiek groeit het Gemeentefonds dan mee. Verder leidt de uitkering van het niet gedeclareerde deel van het BTW-compensatiefonds ook tot een verhoging van de algemene uitkering.				
0.08.0 Overige baten en lasten				
stelpost onvoorzien bezuinigingen 2016-2019	0	91	91	N
Met de bezuinigingen 2016-2019 is een taakstelling van afstoting van de verhuurde panden afgesproken. ten tijde van de afronding van deze bezuinigingsronde is besloten het nog niet ingevulde deel van de taakstelling de komende jaren verder in te vullen. Vanwege de onzekere invulling is daar tegenover een post onvoorzien opgenomen om financieel risico te vermijden. In de afgelopen periode zijn diverse panden verkocht.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Hiermee wordt de taakstelling met ruim € 91.000 ingevuld. De begroting 2022 kan hierop worden bijgesteld. De budgetafwijking is per saldo budgetneutraal omdat voor deze taakstelling een onvoorziene post is opgenomen in de begroting welke ook wordt bijgesteld. Voorstel is om de resterende taakstelling voor 2023 en verder ad € 185,000 uit de begroting te halen (budgetneutraal). De inspanningsverplichting voor het zoveel mogelijk afstoten van verhuurde gemeentelijke panden blijft bestaan.				
Boekwinst verkoop panden/gronden	0	381	381	N
Er zijn in 2022 al 21 stukken snippergrond verkocht. Ook het pand Kuiperspoort 10 is verkocht. Dit levert een incidenteel voordeel op in 2022. In de begroting 2022 was hiermee geen rekening gehouden.				
Saldi kostenplaatsen	-25	0	-25	N
Het Europese project Violet is (onverwacht) verlengd. Voor dit project worden ook werknemers van de gemeente Middelburg ingezet. Deze gewerkte uren zijn nog niet in de begroting opgenomen.				
Voorziening wachtgeld	-809	0	-809	N
In maart 2022 zijn gemeenteraadsverkiezingen geweest. Er zijn 4 nieuwe wethouders geïnstalleerd. Op de vertrekkende wethouders is de wachtgeldregeling van toepassing. Om deze lasten voor de komende jaren op te kunnen vangen wordt de voorziening wachtgeld gevoed met de maximale rechten van 38 maanden.				
Afschrijvingslasten concern	452	0	452	N
Jaarlijks wordt bekeken of de geraamde kapitaallasten (rente en afschrijving) in de gemeentelijke begroting aanpassing behoeft. De rentecomponent heeft hierin een budgetneutraal karakter. Afwijkingen in de afschrijvingslasten hebben echter wel direct gevolgen op het resultaat. De analyse voor 2022 toont een positief resultaat (lagere afschrijvingskosten) van € 452.000. De gesignaleerde afwijkingen zijn veelal het gevolg van voorgenomen (vervangings-)investeringen waarvan de uitvoering nog niet is gestart, nog niet geheel is afgerond of waarvan is vastgesteld dat vervanging op dit moment nog niet noodzakelijk is. Aangezien de mutaties op een groot aantal taakvelden en verspreid over de diverse programma's worden gesignaleerd, wordt voor deze rapportage het volledige saldo op het programma Bestuur en Ondersteuning verantwoord. De meest in het oog springende afwijkingen worden gerealiseerd op het programma Verkeer, vervoer en waterstaat (verkeerregelinstanties, cameratoezicht / bollards kernwinkelgebied, kademuur Londense Kaai), programma Sport, cultuur en recreatie (uitstel vervanging bedrijfsmiddelen, renovatie sportvelden) en programma Volkshuisvesting (uitstel aanschaf software omgevingswet als gevolg van uitstel invoering omgevingswet).				
Overig	-20	0	-20	N

0.10.0 Mutatie reserves

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Mutatie reserve transitoria	0	429	429	N
In de reserve transitoria staan gelden gereserveerd waarvan nu blijkt dat deze vrij kunnen vallen omdat er óf kosten worden gemaakt in 2022 óf omdat de reservering niet meer nodig is.				
In het geval dat er lasten in 2022 zijn, gaat het om:				
-project UP-bodem € 10.000				
-monumenten, grafzerken Oostkerk - 19.000				
-nieuwe wet inburgering - 24.000				
-Facade - 46.000				
-Corona initiatievenbudget - 10.000				
- Europees project Terts, co-financiering - 20.000				
-Europees project Smart Space, co-financiering - 20.000				
In het geval dat de reservering niet meer nodig is gaat het om:				
-bommenregeling € 93.000				
-zwembad Arnhemuiden - 28.000				
-Europees project Siree - 159.000				
Mutatie algemene reserve	-200	0	-200	N
Zie taakveld 0.05.0 Treasury / dividend. Zoals toegelicht wordt het ontvangen dividend conform het Herstelplan toegevoegd aan de algemene reserve. Per saldo een budgetneutrale afwijking.				
Mutatie reserve grondbedrijf	50	0	50	N
Aan de reserve grondbedrijf wordt rente toegerekend over het saldo per 1 januari 2022. Omdat de beginstand lager is dan voorzien en het toe te rekenen rentepercentage lager is dan begroot, zal er minder rente toegevoegd worden aan de reserve. Dit betekent een voordeel van € 50.000.				
Mutatie reserve GBE Aqua BV	-5.007	0	-5.007	N
Zie taakveld 0.05.0 Treasury / deelneming PZEM. Bij de oprichting van GBE-Aqua is afgesproken dat toekomstige dividenduitkeringen vanuit PZEM direct worden doorgestort naar GBE-Aqua. Dit met als doel de lening ad € 370 mln die is aangetrokken door GBE-Aqua voor de aankoop van het Evides-aandelenpakket versneld af te kunnen lossen. Het doorstorten van het dividend dient in de boekhouding verwerkt te worden als kapitaalstorting. Ontvangst en doorstorting van het dividend betreft een budgetneutrale afwijking. Rekening houdend met de huidige prognoses is de verwachting dat de lening in 2025 volledig is afgelost waarna het dividend vanuit PZEM weer vrij beschikbaar komt voor de gemeente.				
Overig	0	0	0	N
Totaal Programma Bestuur en Ondersteuning	-5.802	14.491	8.689	

Programma Veiligheid

Inleiding

Burgers en bezoekers van Middelburg moeten zich veilig voelen en moeten veilig zijn. Het gaat om veiligheid in en rond het huis en

in de buurt. In het grotere verband veiligheid van stad en regio. We werken aan het tegengaan van ondermijnende criminaliteit, woninginbraken, overvallen en straatroven. Hierbij werken we veel samen met andere organisaties.

Voortgang

Prestatie	Status
Uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022	
Uitvoering geven aan de activiteiten die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2022 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022.	Volgens plan
Vorbereiden en uitwerken van het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026	Volgens plan
Een veilige woon-en leefomgeving	
In 70% van de in behandeling genomen casussen wordt de overlast verminderd of volledig weggenomen.	Volgens plan
Het team van de Ketenaanpak woonoverlast komt minimaal 10 keer per jaar bijeen voor de bespreking van de casussen.	Volgens plan
De gemeente beschikt over een up to date digitale bodembelastingkaart ontplofbare oorlogsresten en bijbehorend beleid	Volgens plan
Actieve bijdrage leveren in de aanpak van jeugdoverlast binnen de verschillende wijken/dorpen van Middelburg (waaronder project Nieuw Perspectief)	Volgens plan
Opleveren van een plan van aanpak om wapen/messenbezit onder jongeren aan te pakken	Volgens plan
In 2022 zijn alle boa's beëdigd en opgeleid als integrale boa domein I met aanvullend de RTGB opleiding. Daarnaast zijn de boa's opgeleid voor het taakaccent waar zij voor zijn aangewezen, zoals onder meer jeugd, horeca en ondermijning	Gedeeltelijk volgens plan
Ondermijningsbeeld en bestuurlijke weerbaarheid	
Het coördineren van integrale controles.	Volgens plan
Uitvoering geven aan het Damocles-beleid.	Gedeeltelijk volgens plan
Uitvoering geven aan het BIBOB-beleid.	Gedeeltelijk volgens plan
In 2022 worden trainingen bestuurlijke weerbaarheid aan de betrokken medewerkers gegeven.	Volgens plan
Het coördineren van ondermijningscasuïstiek of een bijdrage leveren aan casuïstiek.	Volgens plan
Radicalisering	
Actief optreden bij signalering en implementatie preventiemaatregelen.	Volgens plan
Namens de Walcherse gemeenten deelnemen aan het overleg van de weegploeg m.b.t. aanpak radicalisering binnen het Zorg- en Veiligheidshuis.	Volgens plan
Bepalen of er nieuwe trainingen moeten worden gegeven en indien dit noodzakelijk is, het organiseren van deze trainingen	Volgens plan
Cybercrime	
Preventie en bewustwording worden zowel intern als extern geborgd door het delen van campagnes en het naar behoefte faciliteren van trainingen/bijeenkomsten	Volgens plan

Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022

Het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 is van kracht. Hierin zijn de prioriteiten voor het lopende jaar aangegeven. Dit wordt geconcretiseerd in een jaarlijks uitvoeringsprogramma. Voor 2022 heeft gemeente Middelburg een uitvoeringsprogramma opgesteld waarop zij kan sturen. Dit uitvoeringsprogramma wordt ook gebruikt om met de veiligheidspartners afspraken te maken over inzet en samenwerking.

Het proces om te komen tot een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 is gestart. We werken daarbij op Zeeuws en op Walchers niveau samen. Op Zeeuws niveau hebben de 13 gemeenten met elkaar een Zeeuwse monitor integrale veiligheid opgesteld. Deze monitor brengt de informatie vanuit verschillende afzonderlijke monitors samen en voegt daar nog specifieke informatie van verschillende veiligheidspartners aan toe. Op deze manier is een brede integrale monitor ontstaan. De Zeeuwse gemeenten werken daarbij samen met GGD West Brabant die

een vergelijkbare monitor heeft opgesteld voor de andere districten in onze politie eenheid.

Op 17 mei hebben de collega's openbare orde en veiligheid een middag georganiseerd met alle veiligheidspartners in Zeeland om over de ontwikkelingen en bijzonderheden voor wat betreft de veiligheid in Zeeland in gesprek te gaan. De monitor heeft daarbij als leidraad voor de gesprekken gediend. De opbrengst wordt door de gemeenten gebruikt bij het opstellen van het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid. Op 31 mei heeft het cluster openbare orde en veiligheid van de gemeente Middelburg dit herhaald voor de lokale partners. Omdat we veiligheid met elkaar realiseren, is het fijn dat we met zoveel verschillende collega's, veiligheidspartners en overige belanghebbenden naar de Middelburgse veiligheidsvraagstukken hebben gekeken. Op 20 Juni is met de gemeenteraad over de prioriteiten voor het nieuwe IVB gesproken. Eind dit jaar dient het IVB te worden vastgesteld. De IVB's van de gemeenten vormen ook input voor het Regionaal Beleidsplan van de politie. De bedoeling is om dit plan in het eerste kwartaal van 2023 vast te stellen.

Een veilige woon-en leefomgeving

Overlast

Tot 1 juni 2022 heeft er zes keer een ketenoverleg woonoverlast plaatsgevonden. De casussen die in 2022 aan bod zijn geweest, zijn veelal succesvol aangepakt en soms ook daadwerkelijk opgelost. Daarnaast kwam het voor dat casuïstiek ook op de agenda stond van andere overleggen rondom overlast (bijvoorbeeld personen met verward gedrag). Wanneer dit het geval bleek, werd afgestemd op welke overlegtafel de casus opgepakt werd.

Sinds maart vorig jaar sloot de politie niet meer aan bij het ketenoverleg woonoverlast. Het convenant dat grondslag bood voor gegevensuitwisseling binnen de samenwerking is namelijk verlopen. Onder regie van de juridisch adviseur privacy en de privacy functionaris van de gemeente Middelburg wordt sinds 2020 gewerkt aan het nieuwe (AVG-proof) convenant als onderlegger voor dit overleg. De praktijk is erg weerbarstig waardoor veel afstemming nodig is tussen de betrokken partners om daar de juiste invulling voor te vinden. Partijen zijn dicht bij een gedragen oplossing. De verwachting is dat nog voor het zomerreces er een door alle partijen geaccepteerde uitwerking ligt. Dat betekent dat vervolg gegeven wordt aan dit

samenwerkingsverband. Inmiddels is de politie weer aangesloten bij het overleg.

In 2022 zijn er door de burgemeester tot de peildatum (1 juni 2022) 4 gebiedsverboden uitgevaardigd. Ter vergelijking, in de eerste helft van 2021 waren er geen gebiedsverboden opgelegd en in het eerste half jaar van 2020 in totaal 3.

De voorbereidingen op de jaarwisseling zijn vroeger gestart dan andere jaren. Op de peildatum is een projectgroep geformeerd en is een projectplan opgesteld. Langs verschillende lijnen wil gemeente Middelburg in samenwerking met partners er alles aan doen excessieve ongeregelheden zoals vorig jaar te voorkomen.

Jeugd en veiligheid

Landelijk is een toename te zien in het plegen van strafbare feiten door (jonge) jeugdigen/kinderen vanaf 12 jaar. In november 2021 is een projectleider gestart om het (steek)wapen bezit en/of gebruik onder jongeren binnen Middelburg aan te pakken. De projectleider heeft eerst onderzoek gedaan. Hij heeft met veel verschillende partijen in het veld gesproken om te kijken wat zou kunnen helpen. Op basis van zijn bevindingen heeft hij een projectplan opgeleverd. Dit plan gaat deels in op het specifieke onderwerp, namelijk tegengaan van wapenbezit en gebruik onder jongeren in Middelburg, maar daarnaast ook op het bredere thema 'jeugd en veiligheid'. Het plan wordt nu vertaald naar concrete activiteiten en interventies.

Veilig verloop evenementen

Dit seizoen zijn er weer volop evenementen. Wel moet er een 'inhaalslag' worden gemaakt wanneer het veiligheid betreft. Organisatoren zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen en toezien op alle veiligheidsmaatregelen. Dat is onderdeel van de aanvraag voor een evenementenvergunning. Het cluster OOV wordt gevraagd door Vergunningverlening en Handhaving om vanuit veiligheid te adviseren over de genomen maatregelen en de veiligheidsplannen. Vanwege het feit dat de evenementenbranche geruime tijd stilgelegen heeft door de coronapandemie, is sprake van een te behalen inhaalslag rondom evenementenveiligheid. Het kost veel tijd om dit in goede banen te leiden, mede omdat binnen verschillende organisaties nieuwe personen zorgen voor een veilig evenementenverloop. Uiteindelijk slagen betrokken partijen daar in en is de gemeente Middelburg blij dat deze evenementen er weer (kunnen) zijn.

Demonstraties/manifestaties

Zo nu en dan worden aanvragen gedaan voor het houden van een demonstratie of manifestatie. Het aantal is dit jaar sterk verminderd ten opzichte van vorig jaar, toen alle maatregelen rond COVID-19 voor een flink aantal demonstraties/manifestaties zorgde. Het houden van demonstraties is een zeer gerespecteerd grondrecht. Het maken van goede afspraken met de verschillende organisaties, binnen de kaders van de Wet Openbare Manifestaties (WOM), zorgt ervoor dat er deze manifestaties ordelijk en veilig verlopen.

Bodembelastingkaart ontplofbare oorlogsresten

Het opmaken van een geactualiseerde digitale bodembelastingkaart voor ontplofbare oorlogsresten verloopt volgens plan. De kaart is zo goed als klaar. Wanneer deze rapportage verschijnt, zal de kaart definitief zijn. De gemeente beschikt dan na gedegen en actueel historisch onderzoek over een digitale kaart waarop is aangegeven binnen welk gedeelte van de gemeente een verhoogde kans is op het aantreffen van ontplofbare oorlogsresten. Een juiste risico-inschatting voor het al dan niet nemen van maatregelen voor de omgeving bij bouw- of graafwerkzaamheden is dan te maken.

Havenveiligheid

Havenfaciliteiten (openbare kades) moeten voor 1 augustus 2022 opnieuw gecertificeerd zijn (looptijd 5 jaar). Dit leek in eerste instantie een administratieve aangelegenheid. Na een inspectie van de ILT blijkt dat dit toch een uitgebreide exercitie te moeten zijn. Proces is met voorrang en prioriteit opgepakt. Door methodiek van her-certificering wordt voorgesorteerd op een samenwerking met North Sea Ports.

Aanpak ondermijning en bestuurlijke weerbaarheid

Het coördineren van integrale controles

In het eerste half jaar van 2022 zijn er twee integrale controles op de bedrijventerreinen van Middelburg gehouden. De tweede controle was naar aanleiding van een signaal dat er illegale bewoning zou plaatsvinden in een bedrijfspand. Dat bleek inderdaad het geval te zijn, waardoor de gemeente in samenwerking met de Nederlandse arbeidsinspectie kon ingrijpen. Ook voor de tweede helft van dit jaar staan nog een aantal integrale controles gepland.

Uitvoering geven aan het Damocles-beleid

Het Damoclesbeleid helpt de gemeente om woningen of lokalen te sluiten wanneer daar verboden middelen worden aangetroffen. Dit om herhaling tegen te gaan. In de eerste helft van 2022 heeft de gemeente nog geen gebruik hoeven maken van deze bevoegdheid. In 2021 hebben de gemeenten in Zeeland met elkaar het Damoclesbeleid geactualiseerd en een Zeeuws format voor dit geactualiseerde beleid opgeleverd. Dit jaar wil de gemeente Middelburg het Damoclesbeleid aan de hand van het Zeeuwse voorbeeld actualiseren. Dit is in de eerste helft van 2022 nog niet gelukt.

Uitvoering geven aan het BIBOB-beleid

Vergunningsaanvragen die onder het BIBOB (Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) beleid vallen, zijn getoetst. Hierover zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Ook voor Bibob-beleid geldt dat, net als bij Damocles, er vorig jaar een nieuw Zeeuws beleid is opgesteld voor het toepassen van de Wet Bibob. De grootste wijziging ten opzichte van het huidige beleid, is dat gemeenten de Wet breder kunnen toepassen. Nu zet gemeente Middelburg de wet in voor exploitatievergunningen voor bijvoorbeeld de horeca. Wanneer het nieuwe beleid is vastgesteld, kan Bibob ook worden ingezet voor vastgoedtransacties, subsidies en andere zaken. De bedoeling is dat de randvoorwaarden worden gecreëerd om ook dit jaar het nieuwe Bibob-beleid te kunnen vaststellen.

Trainingen bestuurlijke weerbaarheid aan de betrokken medewerkers

Op 8 maart 2022 hebben de 15 Zeeuwse overheden met elkaar een intentieverklaring getekend waarin ze hebben gesteld dat ze zullen voldoen aan de Zeeuwse norm voor een weerbare overheid. Als één van de 15 ondertekenaars heeft ook gemeente Middelburg zich gecommitteerd aan deze norm.

De inhoud van de norm is een bundeling van ambities, afspraken en richtlijnen die reeds gelden en door de Zeeuwse overheden in meer of mindere mate worden gehanteerd. Bij het naleven van deze regels en richtlijnen, is het echter van belang dat de Zeeuwse overheden dat niet afzonderlijk van elkaar doen maar gezamenlijk, als één Zeeuwse overheid. Door samen op te trekken en één lijn te hanteren, versterken we elkaar, ondersteunen we elkaar en vormen we één Zeeuws front tegen ondermijnende invloeden. Dit

maakt het moeilijker voor personen en organisaties die misbruik willen maken van de Zeeuwse overheden.

Een belangrijk onderdeel binnen de norm is bewustwording. Het begint wanneer ambtenaren, bestuurders en volksvertegenwoordigers zich bewust zijn van de risico's op ondermijning en hun eigen rol daarbinnen. Daarvoor is het nodig dat het onderwerp besproken wordt en dat er regelmatig aandacht is voor het onderwerp. In de eerste helft van 2022 is de gemeente Middelburg volop bezig om dat bewustzijn te creëren. Er worden bijeenkomsten gehouden over de thema's ondermijning en weerbare overheid en er zijn trainingen. In mei heeft een escape container in Middelburg gestaan waar collega's en partners kennis konden maken met signalen van de productie van synthetische drugs.

Het coördineren van ondermijningscasussen of bijdrage leveren aan casussen

Casuïstiek op het gebied van ondermijning is één van de werkzaamheden die continu aan de orde is. De intensiteit en uitwerking van de casuïstiek is per casus sterk verschillend. De werkzaamheden rondom de aanpak van mensenhandel hebben vanuit 2021 een vervolg gekregen. De aangestelde aandachtsfunctionaris mensenhandel is samen met de Zeeuwse collega aandachtsfunctionarissen bezig met de voorbereidingen voor trainingen aan medewerkers en het verrijken van de binnengekomen signalen.

Radicalisering

In 2022 is, namens de Walcherse gemeenten, opnieuw deelgenomen aan het overleg met betrekking tot radicalisering vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland. Waar in het verleden vaak de aandacht lag op radicalisering binnen geloofsovertuigingen, is nu landelijk sprake van een wisselwerking tussen een activistische bovenlaag die in de openbare ruimte demonstreert en een radicale onderstroom die ageert tegen de coronamaatregelen. Een wijziging die ook in Zeeland en Middelburg zichtbaar is en zodoende heeft dit onderwerp zeker de aandacht van de medewerkers uit het cluster OOV.

Daarnaast worden er ook weer trainingen georganiseerd voor medewerkers van gemeenten maar ook voor alle ketenpartners. Door dit gezamenlijk te doen wordt van elkaar geleerd, zodat men elkaar in de toekomst makkelijker weet te vinden. De gemeente

Middelburg is actief bij de organisatie van en deelname aan deze trainingen.

Ontwikkeling cybercrime

De rol van de gemeente met betrekking tot cybercrime is vooral gericht op preventie en bewustwording. Het optreden als "makelaar" om acties en initiatieven aan elkaar te koppelen is hierin speerpunt van het cluster OOV. Op dit moment treft gemeente Middelburg de voorbereidingen om in de tweede helft van 2022 met het programma HackShield te starten. Dit is een platform/netwerk waar al meer dan 20.000 kinderen aan meedoen. De bedoeling hiervan is dat kids in de leeftijd van 8-12 jaar door deelname aan het spel worden opgeleid tot security officer om zo zelf mensen te kunnen helpen om digitaal weerbaar te worden, bijvoorbeeld de eigen papa of mama, opa of de buurvrouw. De interne verantwoordelijkheid met betrekking tot cybersecurity, ligt bij de Ciso (Chief Information Security Officer).

Rampenbestrijding en brandweer

Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)

Op grond van de Europese deeltijdrichtlijn kan in Nederland de huidige inrichting en werkwijze ten aanzien van vrijwilligers bij de brandweer binnen de bestaande juridische kaders niet worden behouden. Dit kan grote gevolgen hebben. Op dit moment wordt landelijk onderzocht op welke wijze het stelsel van de brandweer anders kan worden vormgegeven. De VRZ volgt deze ontwikkelingen op de voet en doet er alles aan om, waar mogelijk, actief deel te nemen aan het verdere proces. Het belang hiervan is groot, gezien de vele vrijwilligers die betrokken zijn bij de repressieve brandweertzorg in Zeeland.

Uit onderzoek is gebleken dat meerdere varianten denkbaar zijn. De meest realistische denkrichting is het maken van onderscheid tussen de taken van brandweervrijwilligers en repressieve beroepsmedewerkers (taakdifferentiatie). Een andere denkrichting is dat de brandweer een uitzonderingspositie krijgt binnen de Europese regelgeving. Dit acht minister Grapperhaus niet haalbaar. Daarmee zet de minister in op het verder uitwerken van de invoering van taakdifferentiatie voor brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers. De minister en het Veiligheidsberaad hebben een uitwerking gepresenteerd waarin het differentiëren van taken tussen repressieve beroepsmedewerkers en brandweervrijwilligers mogelijk is. Daarin valt op vier onderdelen onderscheid te maken tussen de brandweervrijwilliger en repressieve beroepsmedewerker, te weten het onderscheid

tussen verplicht en niet verplicht opkomen, het aantal repressieve taken (specialismen), het type repressieve taken en het verschil in opleidingsniveau en duur. In de tweede helft van 2020 is in beeld gebracht wat de consequentie van deze denkrichting is voor de veiligheidsregio's. Uit de uitvraag is voor Zeeland gebleken dat

de invoering van taakdifferentiatie forse financiële en organisatorische consequenties heeft. Ook hierin spelen de specifieke geografie, bevolkingsspreiding, onze organisatiewijze met vrijwilligers en de risico's in het gebied een rol.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
1.02.0 Openbare orde en veiligheidCrisisbeheersing en Brandweer	-187	187	0	N
Coronatoegangsbeleid				
Voor de naleving controle coronatoegangsbewijzen in 2022 wordt een specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag is bedoeld om de gemaakte controlekosten door ondernemers, instellingen en verenigingen te compenseren. Per saldo betreft dit een budgetneutrale afwijking.				
Handhaving openbare ruimte				
Als onderdeel van het extra geld dat door het Rijk is vrijgemaakt bij de meicirculaire 2022 voor handhaving en veiligheid, krijgen gemeenten extra geld voor uitbreiding capaciteit BOA's in de openbare ruimte.	-37	0	-37	N
Totaal	-224	187	-37	

Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat

goederen. De gemeente is verantwoordelijk voor het aanleggen en beheren van infrastructuur, het faciliteren van diverse vervoersvormen, het realiseren van parkeervoorzieningen en het reguleren van verkeer- en vervoerstromen binnen de grenzen van de bebouwde kom.

Inleiding

Het programma verkeer, vervoer en waterstaat richt zich op het verantwoord en veilig maken van het verplaatsen van mensen en

Voortgang

Prestatie	Status
Borgen en waar mogelijk verbeteren doorstroming auto-, voetgangers- en fietsverkeer, met focus op veiligheid	
Optimaliseren wegennet conform wegencategoriseringsplan	Volgens plan
Verkeersveiligheid	
Dalende trend verkeersongevallen	Gedeeltelijk volgens plan
Qua verkeersonveiligheid scoren we echter nog steeds lager dan landelijk gemiddelde.	

Verduurzamen mobiliteit

Middelburg werkt aan de zogenaamde integrale laadvisie. Deze Integrale laadvisie bepaalt de strategie van gemeente Middelburg om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. Dit in navolging van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), een bijlage van het Klimaatakkoord. Deze laadvisie richt zich op de volgende gebruikersgroepen: personenvervoer inclusief toerisme / doelgroepenvervoer / taxi's / lichte en zware logistieke voertuigen en vaartuigen. Een concept laadvisie zal de komende maanden een participatietraject doorlopen.

Om de druk op de openbare ruimte beperkt te houden is ons eerste uitgangspunt dat EV-rijders zoveel mogelijk laden op privaat terrein. EV-rijders die geen toegang hebben tot een privaat laadpunt moeten kunnen uitwijken naar semipublieke en publieke laadpunten. De gemeente neemt de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een basisnetwerk van publieke laadpunten. De gemeente hanteert hiervoor een vergunningenmodel. Binnen dit model kunnen meerdere marktpartij onder door de gemeente opgestelde voorwaarden laadpalen plaatsen, beheren en exploiteren.

Momenteel zijn er ongeveer 87 publieke laadpunten en - naar schatting - 112 private laadpunten in gemeente Middelburg. We staan pas aan het begin van de transitie naar elektrisch vervoer. De verwachting is dat het aantal elektrische voertuigen op de weg de komende jaren fors gaat groeien, mede doordat er steeds meer betaalbare modellen beschikbaar zijn. Dit geldt voor personenauto's én voor commerciële voertuigen, zoals bestelwagens. Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische personenauto's en bestelauto's te voorzien zijn ongeveer 600 publieke laadpunten nodig. In 2030 zijn ongeveer 1700 publieke laadpunten nodig voor deze gebruikersgroep (een laadpaal heeft doorgaans twee laadpunten).

Hieronder een overzicht van het aantal vergunningen sinds 2013.

- 2013: 1 vergunning
- 2014: 1 vergunning
- 2015: 3 vergunningen
- 2016: geen vergunningen
- 2017: 1 vergunning
- 2018: geen vergunningen

- 2019: 3 vergunningen
- 2020: 7 vergunningen
- 2021: 7 vergunningen
- In periode 2013 t/m 2021 totaal 23 vergunningen.
- 2022 (1 jan – 31 mei): 9 vergunningen.

Het aantal geplaatste laadpalen in de periode 1 jan - 31 mei 2022 bedraagt 39. Een 17 -tal aanvragen voor laadpalen is in deze periode binnengekomen.

Stimulering fietsverkeer

Het verloop van het aandeel fietsverkeer in het totale verkeer wordt gemeten aan de hand van de kanaalpassages (Stationsbrug en Schrobrug) per etmaal. Kijkend naar beide kanaalpassages (bij elkaar opgeteld) schommelt het aantal fietsers gedurende een aantal jaren tussen de 18.000 en 21.000 fietsers per dag. Vanwege COVID-19 was de verkeerssituatie in Middelburg niet representatief. Om die reden hebben we in 2020 en 2021 geen tellingen op de twee kanaalbruggen gedaan.

Belangrijk voor het fietsparkeren is het continueren van de exploitatie van de fietsenstalling op het Zusterplein. Deze speelt binnen het integraal fietsplan voor het onderdeel fietsparkeren een centrale rol.

Op landelijk niveau is geconstateerd dat de dalende trend in verkeersongevallen tot stilstand is gekomen en/of zelfs een toename is opgetreden. Kijkend naar de ongevallencijfers voor Middelburg kan in een vergelijk van de cijfers van voorgaande jaren voorzichtig eenzelfde constatering worden gedaan. Vandaar dat in de voortgangstabel het criterium "*dalende trend ongevallen*" de status "*gedeeltelijk volgens plan*" heeft gekregen. Op basis van de registratiegegevens kan wel gesteld worden dat het aantal ongevallen in Middelburg minder is ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Ook hier geldt wel dat we voorzichtig met de cijfers moeten zijn vanwege COVID-19.

Monitoring ontwikkeling verkeersintensiteiten.

De ontwikkeling van het (auto)verkeer wordt gemonitord (verkeerstellingen) en vergeleken met de verkeersmodelberekeningen van het in 2015 geactualiseerde en vastgestelde verkeersmodel. Resultaten daarvan laten zien dat er geen onvoorziene negatieve ontwikkelingen is op de aspecten bereikbaarheid en doorstroming. In het algemeen geldt dat door

de N57 de autoverkeerintensiteiten op het Middelburgse wegnnet zijn afgenomen. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor andere verkeerssoorten. Dit levert een positieve bijdrage aan de verkeersveiligheid en fietsvriendelijkheid van Middelburg. In verband met COVID 19 hebben we zowel in 2020 als 2021 te maken met een niet-representatieve verkeerssituatie. De verkeersintensiteiten blijven we monitoren. Vanaf 2022 worden de passages van fietsers en voetgangers op de kanaalkruisingen weer geteld.

Projecten

- Gebiedsontsluitingsvisie Veerse Meer Zuid: opstelling financieel plan voor korte en lange termijn maatregelen. Uitwerking en voorbereiding voor uitvoering van de korte termijn maatregelen Arnhemuiden e.o.

- Voorbereiding vervangen verkeersregelinstallaties Seisplein en Seissingel noord-Sandberglaan. Uitvoering in 3e en 4e kwartaal 2022

- Voorbereiding uitvoering afwaarderen en herinrichten Koudekerkseweg. Saneren VRI (verkeersregelinstallatie) op kruising Kruijpunt Laan der verenigde Naties-Koudekerkseweg en wordt vervangen door rotonde. Uitvoering start deze zomer.

- Onderzoek '30 km/uur de norm binnen de bebouwde kom' uitwerking wacht op richtlijnen van SWOV en CROW

- Voorbereiding vervangen VRI Sandberglaan-Laan der Verenigde Naties-Pres Rooseveltlaan door nieuwe VRI of rotonde.

- Nut en noodzaakonderzoek VRI Stromenweg-Grevelingenstraat i.c.m. alternatieve kruispuntoplossing (bijv. rotonde). Dit project is opgepakt samen met Scalda (opleiding bouw en infra) als leerproject

- Uitvoering afwaardering van Gebiedsontsluitingsweg (50 km/u) naar Erftoegangsweg (30 km/u) Klein Vlaanderen. Start 2e helft 2022

- Gezamenlijke aanbesteding door Zeeuwse wegbeheerders van een Verkeersmanagement Systeem (VMS) voor aansturing en monitoring van de verkeersregelinstallaties.

- Uitvoering verkeersveiligheidsmaatregelen voor fietsers ter hoogte van de fietsoversteekplaats op de Mortiereboulevard en de verbinding van de fietsbrug over de Mannezeese Watergang naar de Moeringeg nabij de rotonde Mortiere.

Integratie openbaar vervoer en doelgroepenvervoer

Gezamenlijk met Vlissingen, Provincie, Connexxion en Taxi de Vlieger is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van integratie openbaar vervoer en WMO-vervoer. In deze studie wordt voorgesorteerd op de komst van de zogenaamde Flex taxi welke onderdeel vormt van het fijnmazige vervoer conform de Regionale Mobiliteitsstrategie. Deze Regionale Mobiliteitsstrategie is dit voorjaar in uw Raad vastgesteld.

De verwachting is dat Flex taxi het gat beter dicht tussen OV en Wmo. Het totale vervoeraanbod wordt hiermee diverser: per saldo worden er meer vertrek mogelijkheden geboden op meer momenten en in alle reisrichtingen. Het kan zowel aantrekkelijk zijn voor OV-gebruikers, nieuwe gebruikers en Wmo'ers. Voor die laatste groep is een kortere vooraanmeldtijd een voordeel en is het een extra alternatief dat fijnmaziger is dan het huidige OV. Doordat vanaf de dichtstbijzijnde halte direct naar een andere halte naar keuze gereisd kan worden en omdat er extra haltes worden toegevoegd, hoeft er minder vaak overgestapt te worden en worden loopafstanden beperkt. Omdat het een halte-halte systeem is, is het efficiënter uit te voeren dan het Wmo-vervoer, waarbij per rit gemiddeld relatief veel tijd opgaat aan het ophaalmoment bij de deur. Op basis van o.a. benchmarking is de verwachting dat er onder aan de streep reizigersgroei wordt gerealiseerd.

De resultaten zijn met betrokken partijen besproken in een bestuurlijk overleg en gezamenlijk is afgesproken om verder te werken aan een concrete pilot tussen Middelburg en Vlissingen.

Wegenonderhoud in woonwijken

In 2016 zijn de kaders voor het wegbeheer vastgesteld. De afgelopen jaren is het budget in vier stappen verhoogd tot het budget voor structureel wegonderhoud kwaliteitsniveau C. Dit is het minimaal benodigde budget om de verhardingen op een verantwoord niveau te kunnen onderhouden. De wegen voldoen dan nog net, maar hebben binnen twee jaar een onderhoudsmaatregel nodig. Het is een zeer lastig te realiseren niveau. Dit omdat in de praktijk verhardingen langere tijd op een bepaald kwaliteitsniveau blijven, maar aan het eind van de levensduur vaak snel verslechteren en dan direct door de

aanvaardbare ondergrens heen gaan. Gezien de toenemende ouderdom van onze wegen is het noodzakelijk om de komende jaren steeds meer budget uit te geven aan het verhelpen van schades en onvolkomenheden.

Het overige deel van het budget wordt gebruikt voor integraal onderhoud samen met andere beleidsvelden als rioolonderhoud, klimaat-, verkeerskundige- en groenmaatregelen en werkzaamheden van nutsbedrijven. Door integraal te werken is het ook mogelijk om de buitenruimte af te stemmen op de actuele wensen van bewoners en belanghebbenden. Daarbij wordt steeds beoordeeld of het gebruik en de inrichting nog op elkaar aansluiten. Een speerpunt daarbij is om gelijktijdig klimaatadaptieve maatregelen te nemen. Dit kan vaak gerealiseerd worden door het omvormen van verhardingen naar groen. Waar mogelijk wordt verharding verwijderd of minimaal ontworpen. Op het gebied van duurzaamheid wordt steeds gestreefd om duurzame en circulaire materialen te gebruiken. De ambitie is om de aanwezige achterstanden in het onderhoud in te lopen echter door de strategische keuze om prioriteit te leggen bij ontwikkelingsprojecten is een gebrek aan voorbereidings-uitvoeringscapaciteit ontstaan. Dit samen met het stijgende prijsniveau voor arbeid en materialen zorgt ervoor dat een groot deel van de planning niet gehaald zal worden. Waardoor een groot deel ca. 75% van de werkzaamheden doorschuiven naar het volgend jaar.

Verbeteren parkeren en autoluwe binnenstad

Autoluwe binnenstad

Samen met de Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland zijn de mogelijkheden onderzocht van het toepassen van e-deelauto's op diverse locaties in de stad. De eerste e-deelauto's zijn geïnstalleerd op de locaties cityhotel Wood en Zeeuwse Bibliotheek. Deze e-deelauto's kunnen zowel door een bedrijf of instelling gebruikt worden als 24/7 door particulieren.

Uitbreiding parkeerterrein Oude Veerseweg

In het kader van het Europees project MOVE is een deel van het parkeerterrein Oude Veerseweg uitgebreid en in februari geopend. Deze uitbreiding betreft voornamelijk het laadplein van in totaal 14 oplaadpunten. Dit laadplein vooral een rol spelen in het faciliteren van bezoekers van de stad. En is uiteraard ook beschikbaar voor onze inwoners.

Stimulering gebruik parkeergarages

Voor de bezoeker aan de stad is het financieel gunstiger om de auto in de parkeergarage te zetten in plaats van in een parkeervak langs de weg.

Inmiddels zijn alle parkeergarages voorzien van een nieuw parkeermanagementsysteem met kentekenherkenning. Hiermee zijn we in staat om op een nog efficiëntere wijze de parkeerexploitatie te verzorgen.

Met het kentekenherkenningssysteem wordt het kenteken, bij het in- en uitrijden van de garage, door een camera geregistreerd. In de nabije toekomst is het tevens mogelijk om van huis uit vooraf - via de website of app - een parkeerplaats in de parkeergarages te reserveren. De parkeerder kan op dat moment zonder kaartje de parkeergarage in- en uitrijden en hoeft ter plaatse ook niet meer af te rekenen bij de betaalautomaat.

Deelmobiliteit

De organisatie "Onze Auto" neemt het e-deelauto initiatief van SDMZ over. Dat betekent het volgende:

- o In mei is gestart bij de Bieb (i.s.m. de Zeeuwse Bibliotheek)

- o Gewerkt wordt aan een start op het Damplein (i.s.m. Provincie Zeeland)

- o Daarna zal op basis van de vraag gebruik gemaakt worden van de overige plaatsen (waarvoor verkeersbesluit is genomen).

De organisatie Electricliferides gaat op diverse locaties in de stad e-steps exploiteren. Hiervoor zijn locaties op het oog waar de e-steps opgehaald en teruggeleverd kunnen worden.

Een toegankelijke stad voor iedereen

In november 2020 heeft de gemeenteraad het prioriteitenplan "Toegankelijkheid openbare ruimte" vastgesteld. In het plan is vastgelegd hoe in de gemeente Middelburg de toegankelijkheid kan worden behouden en verbeterd. Speerpunten zijn; werken aan bewustwording over toegankelijkheid, behouden van een basiskwaliteit en verbeteren van toegankelijkheid bij onderhoudswerkzaamheden, regulier overleg inplannen met de belangenvereniging en knelpunten signaleren en zo mogelijk oplossen.

Samen met betrokken vertegenwoordigers van organisaties wordt verdere invulling gegeven aan de wijze waarop de door de jaren heen ingerichte openbare ruimte zo passend mogelijk toegankelijk gemaakt en gehouden kan worden. De komende jaren wordt er op dit gebied - conform het beleid voor het wegenonderhoud - met name ingezet op het verbeteren van kleine direct overlast gevende

situaties, omvangrijker situaties worden aangepakt bij planmatig onderhoud. Momenteel wordt samen met Stichting werkgroep gehandicapten Walcheren, de aanpassing van de hellingbaan naar de Zeeuwse bibliotheek voorbereid. De Hellingbaan wordt minder steil gemaakt. Naar verwachting zullen de werkzaamheden na de zomervakantie worden uitgevoerd

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
2.01.0 verkeer en vervoer				
Europees project Smart Space	-37	27	-10	N
De looptijd van het Europese project Smart Space is met 3 maanden verlengd. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden. De extra uren die voor het project dienen te worden gemaakt zijn subsidiabel waardoor een hogere subsidiebijdrage verwacht wordt.				
2.04.0 Economische havens en waterwegen				
Overig	0	-15	-15	J
Totaal	-37	12	-25	

Programma Economie

Inleiding

Het programma economie heeft als doel de economische groei te stimuleren. De gemeente heeft hierop vooral invloed door het

zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen en door het bieden van plekken waar bedrijven zich kunnen vestigen en ontwikkelen. Daarnaast kan de gemeente bijdragen aan het aantrekken van toeristen.

Voortgang

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Prestatie	Status
Ruimte scheppen voor bedrijvigheid	Gedeeltelijk volgens plan
Uitvoeren plan van aanpak voor de binnenstad	Volgens plan
Participatie Trekdiik	Gedeeltelijk volgens plan
herstructurering Arnestein	Niet volgens plan
Winkelcentrum Dauwendaele	Volgens plan

Er is door herstructurering op Arnestein nog geen extra bedrijfsruimte beschikbaar gekomen met uitzondering van de kavel Kleverskerkseweg 3-5 (voormalig Utopia). Er is geen grond meer op Arnestein te koop en de grond op bedrijventerrein Mortiere is grotendeels verkocht (politie, Allsafe) en gereserveerd.

Het plan van aanpak met betrekking tot de binnenstad is in 2020 uitgevoerd. De gemeente gaat door met herbestemmen van winkelpanden buiten het kernwinkelgebied. Dit is zeer actueel.

De gemeenteraad heeft een besluit genomen over het advies van het participatieteam TrekdiJK. Er wordt een bestemmingsplan voorbereid en er is een aangepaste exploitatie vastgesteld voor de TrekdiJK. Er is een exploitatie-opzet en een verkaveling gemaakt voor het herstructureringsproject Arnestein. De circulaire verbouwing van loodsen en het bouwrijp maken wordt nu voorbereid.

Economische promotie

De gemeente is in overleg met diverse ondernemers over bouwplannen op Mortiere, Mortiere Ensemble en op Ramsburg.

Energietransitie

Gemeente Middelburg is voorzitter van de werkgroep Commercieel van de Regionale Energie Strategie. Er zijn diverse projecten uit de RES uitgevoerd of in uitvoering. De gemeente heeft € 20.000 subsidie gehad van de provincie voor energiebesparing op bedrijventerreinen. Dat geld wordt ingezet voor energiebesparingsplannen voor bedrijven en voorlichting aan ondernemers.

Wijkvisie Dauwendaele

Winkelcentrum Dauwendaele: gemeente heeft een koopovereenkomst gesloten met Aldi voor het voormalige ontmoetingscentrum. Aldi heeft een onherroepelijke omgevingsvergunning voor de bouw van een supermarkt met parkeergarage. De bouw wacht nu op het verleggen van kabels en leidingen door DNWG en het verplaatsen van een trafo. Na de bouw van de supermarkt zal de gemeente passage en parkeerterrein vernieuwen. De VVE heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de renovatie van het winkelcentrum en het vernieuwen van de gevel aan de zijde van de Vrijlandstraat.

Strategisch project Mortiere

In Mortiere worden voorzieningen gerealiseerd voor wonen, werken, winkelen en vrije tijd. Een groot deel van deze ontwikkeling, vooral het wonen en winkelen, vindt plaats binnen het kader van de in 2000 gesloten samenwerkingsovereenkomst met het Consortium Mortiere. Daarin participeren de projectontwikkelaars Heijmans en AM.

Strategisch project Ramsburg

Op Ramsburg zijn in het afgelopen half jaar diverse gebouwen gerealiseerd aan de Dampoortweg en Oostperkweg. Er zijn kavels gereserveerd aan de Heerlijkheidsweg en Dampoortweg. Er is opdracht verstrekt voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor Ramsburg.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
3.02.0 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Raming grondbedrijf bedrijven	-2433	2433	0	N
<p>Op basis van de meest recente doorrekening grondbedrijf (februari 2022) dienen de grondverkopen met betrekking tot bedrijfsterreinen zoals opgenomen in de begroting (gebaseerd op de doorrekening grondbedrijf februari 2021) bijgesteld te worden. De verwachting is dat de herstructurering Arenstein dit jaar zal plaatsvinden. Op basis van de doorrekening worden hogere baten verwacht. Dit komt voornamelijk door Mortiere bedrijventerrein Zuid en Stromenpoort. Daarnaast liggen de kosten voor het bouwrijp maken op een hoger niveau als gevolg van gestegen prijzen van materialen. Vooralsnog wordt de exploitatie van het grondbedrijf budgetneutraal geraamd. Definitieve verwerking van de afwijkingen vindt plaats bij de jaarrekening 2022 via de reserve grondbedrijf.</p>				
Overig	0	-15	-15	J
Totaal	-2.433	2.418	-15	

Programma Onderwijs

Inleiding

Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren, weerbaar zijn en zelfstandig worden. Wij streven daarom naar

een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus. Een speerpunt is het bestrijden van schoolverzuim. Voor dat doel is onder meer een verzuimkaart ontwikkeld en hebben scholen een vaste RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken)-consulent.

Voortgang

Prestatie	Status
Verbeteren onderwijshuisvesting	Volgens plan
Het bieden van extra (tijdelijke) ondersteuning aan peuters en kleuters met een taal- en/of spraakachterstand door middel van inzet van Voorschoolse- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	Volgens plan
Vroeg signaleren van problemen bij kinderen en jeugd	Volgens plan
Het terugdringen van het schoolverzuim en begeleiding bij leer- en kwalificatieplichtige leerlingen; door middel van preventieve inzet bereiken dat de zorgleerlingen snel in beeld komen waardoor escalatie van problemen wordt voorkomen; het aantal meldingen varieert tussen de 850 en 900 per jaar	Volgens plan
Het laten dalen van het aantal 18 tot 23-jarigen zonder startkwalificatie; getracht wordt om het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) van 2.6% naar 2% te laten dalen	Volgens plan
Faciliteren vestiging uitbreiding hoger- en academisch onderwijs	Volgens plan

Verbeteren onderwijshuisvesting

Op 21 april jl. heeft uw raad het benodigde krediet voor de ver-/nieuwbouw van de Regenboogschool toegekend. Er wordt naar gestreeft om de ver-/nieuwbouw op 31 december 2022 te hebben gerealiseerd.

De gesprekken met het schoolbestuur CSW voor vervanging van het oude bouwdeel, locatie van de Perre uit 1962 zijn gestart.

Ontwikkelingskansen voor kinderen van 2 tot en met 12 jaar in de achterstand positie verbeteren

De budgetten die de locaties ontvangen hebben voor de ontwikkelkansen zijn ook in 2021 door corona nog niet volledig benut. Er wordt in heel 2022 ingezet op inhalen en alternatieve oplossingen. Scholen zijn daarnaast vanaf 2021 volop bezig met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), waarbij ze extra middelen krijgen uit het Rijk om de onderwijsvertragingen door corona in te lopen.

Ook de gemeente ontvangt middelen vanuit het NPO om aan te sluiten bij de inzet vanuit het onderwijs. In overleg met betrokken partijen zijn bestedingsdoelen geformuleerd. In de tweede helft van 2022 zal met de uitvoering worden gestart.

De subsidieregeling (kindgebonden financiering voorschoolse educatie) wordt wederom onveranderd doorgezet, de ervaringen zijn nog steeds positief. In 2022 zal er een evaluatie plaatsvinden op de lopende onderwijsachterstand beleidsperiode (2019-2022) en richting worden gegeven aan de nieuwe periode (2023-2026).

Vroeg signalering van problemen bij kinderen en jeugd

We constateren nog steeds dat niet alle kinderen die het nodig zouden hebben gebruik maken van het voorschoolse aanbod. Ook sluiten de cijfers hierover niet altijd aan. In 2022 beogen we software te implementeren waar alle organisaties gebruik van maken, zodat de toeleiding goed gemonitord wordt en nog meer inzicht komt in de knelpunten. In het verlengde hiervan zijn we in overleg met de kinderopvang om extra te gaan inzetten om de betreffende ouders te bereiken.

Terugdringen schoolverzuim en begeleiding bij leer- en kwalificatieplichtige leerlingen

In het Primair Onderwijs kan het meldgedrag nog steeds beter. We blijven als RBL hierop inzetten. In het VO en het MBO is er een prima samenwerking waardoor problemen snel gesignaleerd worden en waarbij escalatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het laten dalen van het aantal 18 tot 23-jarigen zonder startkwalificatie

Dit is niet geheel gelukt vanwege Corona. De VO leerlingen zijn in het eerste Corona jaar zonder examen overgegaan naar het MBO en het bleek al snel dat dit geen succes is geweest. In het schooljaar 2020-2021 hadden we 171 nieuwe vroegtijdige schoolverlaters op Walcheren.

Hoger- en academisch onderwijs

De locatie Groene Woud (Joint Research Centrum Zeeland) wordt het vanaf het 2e kwartaal 2023 in gebruik genomen. De studentenhuysvesting aan de Kanaalweg is gereed.

Bieden van natuur- en milieueducatie op scholen

De coronacrisis heeft gevolgen gehad voor de waardering van de natuur en het buiten zijn in zijn algemeenheid. Naast de digitalisering van veel lessen bleef de basistaak voor NME (natuur- en milieueducatie) het tastbaar én zichtbaar maken van de natuur! Er is een verband tussen gerichte educatie op school en kennis, houding en gedrag op latere leeftijd.

Op 14 maart zetten basisschoolkinderen samen met de drie Walcherse wethouders hun handtekening onder het nieuwe NME-

contract met Terra Maris. Bij Terra Maris is het inmiddels goed merkbaar dat corona minder belemmeringen met zich meebrengt voor fysieke activiteiten. De eerste vijf maanden werden volop gastlessen aangevraagd. Ook was er weer belangstelling van scholen om Terra Maris te bezoeken. Daarnaast werd er meer lesmateriaal uitgeleend. In het eerste deel van dit jaar waren er 15 bestellingen voor leskisten (t.o.v. 8 leskisten in 2019). Daarnaast waren er een aantal Middelburgse scholen die een heel programma uitvoerden waarbij zowel onder- als bovenbouw plus gastles(sen) werden ingezet.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
4.02.0 Onderwijshuisvesting				
Voorzieningen in huisvestiging bijzonder basisonderwijs	-159	0	-159	N
In de raadsvergadering van 21-04-2022 is door de Raad besloten over te gaan tot permanente uitbreiding van de Regenboogschool. De hieruit voortvloeiende tijdelijke lasten worden opgenomen als afwijking in de bestuursrapportage 2022.				
Tijdelijke uitbreiding huisvestiging Nehalennia Breeweg	128	0	128	N
Er is een bedrag van € 128.000 begroot voor de kosten van de huur van tijdelijke units ten behoeve van de Nehalennia. Echter, eind 2021 zijn de units weggehaald. Er bleef 1 unit over en die heeft de school zelf overgenomen. Hierdoor kunnen de geraamde lasten vrijvallen.				
Overig	-6	0	-6	N
4.03.0 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
NPO verträgen Covid	-408	408	0	N
De specifieke uitkering npo verträgen Covid was niet opgenomen in de begroting. De regeling heeft een looptijd tot 31 juli 2025. Een deel van de specifieke uitkering wordt in 2022 besteed aan subsidies. Per saldo is dit budgetneutraal.				
Leerlingenvervoer	-100	0	-100	N
Dit betreft de aansluiting van de begroting 2022 op de cijfers uit de 1e kwartaalrapportage Sociaal Domein 2022. Zie het programma Sociaal Domein voor een nadere toelichting.				
Totaal	-545	408	-137	

Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Inleiding

Middelburg moet een vitale stad zijn waarin het prettig wonen, werken en recreëren is. Een stad die een aantrekkingskracht heeft die tot ver buiten de regio reikt. Het programma Sport, cultuur en recreatie richt zich op activiteiten die zorgen voor een culturele, recreatieve, sportieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers.

De afgelopen twee jaar heeft helaas ook dit programma het zwaar te verduren gehad door de komst van COVID-19 en alle maatregelen die hebben plaatsgevonden. Echter, na de wolken volgt gelukkig vaak de zon en dat lijkt ook hier van toepassing. De meeste maatregelen zijn verdwenen en dit is direct merkbaar in onze stad. De eerste evenementen hebben alweer plaatsgevonden, de Schouwburg heeft haar deuren weer geopend, de sportaccommodaties draaien overuren en de toeristen hebben de weg naar Middelburg weer gevonden. Laat de zomer maar komen.

Voortgang

Prestatie	Status
Aantal kinderen Jeugdsportfonds	Gedeeltelijk volgens plan
Aantal kinderen Jeugdcultuurfonds	Gedeeltelijk volgens plan
Georganiseerde evenementen	Gedeeltelijk volgens plan

Sportbeleid en activering

Lokaal sportakkoord

Ter uitvoering van het lokaal Sportakkoord hebben we net als de afgelopen jaren ook voor 2022 weer een uitvoeringsbudget mogen ontvangen van het Rijk om lokale projecten en samenwerkingsverbanden te stimuleren. Dit jaar bedraagt het budget € 30.000. Dit budget wordt verdeeld onder de projecten die voor 13 juni 2022 zijn ingediend en voldoen aan de vooraf vastgesteld criteria. Het betreft projecten die gezamenlijk inzetten op thema's als: vaardig in bewegen, positieve sportcultuur, vitale sport en beweegaanbieders en inclusieve sport. De uitvraag hiervoor richting inwoners, scholen en sportverenigingen heeft opnieuw plaatsgevonden via ons participatieplatform doemee.middelburgers.nl en inmiddels zijn er alweer 5 nieuwe projecten aangemeld. De projecten die aan de gestelde voorwaarden voldoen krijgen voor 1 juli 2022 bericht en kunnen direct starten.

Steunpakketten sportverenigingen

Als gemeente verzorgen we veelal maatwerk voor onze sportverenigingen door uitstel van betaling te verlenen en door verenigingen te wijzen op alle landelijke steunpakketten waar ze gebruik van kunnen maken, zoals de € 110 miljoen van het Kabinet voor sportverenigingen. Onderdeel hiervan is het steunpakket "Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19" (TVS regeling). De Dienst Uitvoering Subsidies voor Instellingen (DUS-I) meldt hier dat gemeenten en andere verhuurders van sportaccommodaties voor de amateursport die huur hebben kwijtgescholden een aanvraag kunnen indienen. Dit hebben we als gemeente Middelburg al verschillende keren gedaan waardoor we in staat zijn geweest om richting onze verenigingen de huur voor verschillende periodes kwijt te schelden. Dit hebben we gedaan voor Q2 en Q4 van 2020 en Q1 en Q2 van 2021, zij het wel iedere keer onder wisselende voorwaarden. Inmiddels is ook de aanvraagprocedure gestart voor Q4 van 2021. De aanvraag is inmiddels ingediend en als we aan de gestelde voorwaarden

voldoen hopen we na de definitieve toekenning onze amateursportverenigingen tegemoet te kunnen komen met het kwijtschelden van 100% van de huur voor de periode van 1 november 2021 tot en met 31 januari 2022. Uiterlijk 29 augustus 2022 ontvangen we hierover bericht .

Brede Impuls Combinatiefuncties

Mede door de komst van de coronacrisis zijn we er nog niet in geslaagd om het maximaal mogelijke aantal van 11,69 fte aan combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches te realiseren. Wel is er begin dit jaar een extra 0,5 fte aangesteld bij de Stichting Kunste Educatie Walcheren waarmee we willen inzetten op de gestelde ambities uit ons lokale sportakkoord en ons lokale preventie akkoord maar met name ook op de ambities uit onze cultuurvisie. Het doel is om naast te stimuleren op sporten en bewegen ook te stimuleren op kunst en cultuurbeoefening, zowel bij kinderen, jongeren, volwassenen als ouderen. Gelijke kansen in de sport en in de kunst en cultuursector staan hierbij voorop en een goede samenwerking tussen deze verschillende sectoren is wenselijk en noodzakelijk. In totaal is er nu 10,60 fte aan buurtsportcoaches aangesteld.

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Met het fonds maken wij het als gemeente mogelijk dat kinderen en jongeren uit Middelburgse gezinnen met weinig geld, toch lid kunnen worden van een sportclub of aan dans, muziek, beeldende kunst, theater of iets anders creatiefs kunnen doen. Voor die kinderen betalen we de contributie / het lesgeld en in bepaalde gevallen de benodigde attributen. Doordat de (binnen)sportaccommodaties, zwembaden, podia, welzijnsruimten etc. de afgelopen 2 jaar regelmatig gesloten zijn geweest in verband met corona, liep het aantal aanmeldingen erg terug. Inmiddels liggen bijna alle beperkingen omtrend sporten, cultuur en corona achter ons en wordt er extra geïnvesteerd in het promoten van het fonds. De verwachting is dan ook dat vanaf

de zomer van dit jaar de achterstand van het aantal aanmeldingen zal zijn ingehaald.

Evenementen

De evenementensubsidies 2022 zijn verleend zoals voorgenomen. Ook in 2022 kunnen we weer genieten van een gevarieerd aanbod van culturele en sportieve evenementen die gepland staan om zo de levendigheid van de binnenstad te versterken en de uitstraling te verbeteren. Door de versoepelingen van de coronamaatregelen kunnen er in de zomer gelukkig weer verschillende evenementen plaatsvinden, zoals de Kunst en Cultuurroute, City of Dance en de Nacht van de Nacht.

Sportaccommodaties

Middelburg hecht grote waarde aan kwalitatieve, betaalbare, veilige en toegankelijke sportaccommodaties met goede kleedvoorzieningen. Dit draagt bij aan de aantrekkingskracht van sporten. De herinrichting van de velden bij sportparken in Arnhemuiden en Sint Laurens bij KV TOP en KV ONDO is begin dit jaar dan ook goed verlopen. De velden waren op tijd beschikbaar voor aanvang van de buitencompetitie. Dit geldt ook voor voor de financiering voor de uitbreiding van de kleed- en doucheruimtes bij KV ONDO die conform afspraken zijn opgeleverd en inmiddels ook geopend. De renovatie van het CruyffCourt is 30 mei gestart en volgens planning een week later ook weer opgeleverd. De maatregelen om verspreiding van instrooi materiaal van kunstgrasvoetbalvelden tegen te gaan bij FC Dauwendaele en VV Arnhemuiden zijn ook volop aan de gang en 20 juni is de renovatie van het kunstgrasvoetbalveld op sportpark VeersePoort gestart. Verder volgt er zoals altijd in de zomer groot onderhoud van de natuurgrasvelden om deze weer gereed te maken voor aanvang van het nieuwe sportseizoen.

Julianabad Arnhemuiden

De Stichting Behoud Julianabad Arnhemuiden heeft ook voor 2022 weer subsidie mogen ontvangen van ten hoogste € 45.000,- voor de exploitatie van het zwembad in 2022. In het beleidsplan van de stichting staat de nadere invulling van de exploitatie van het zwembad. De samenwerking tussen de zwemschool Goes en de Stichting Behoud Julianabad Arnhemuiden is helaas beëindigd. Even leek het er op dat hierdoor het toezicht en het leszwemmen en dus de exploitatie van het zwembad in gevaar kwamen maar gelukkig is er met Optisport een partij gevonden om mee samen te werken op het gebied van toezicht. Het continueren van zwemlessen in het Julianabad zal voor dit jaar niet mogelijk zijn. De verwachting

is dat dit volgend jaar wel weer zal lukken. Op 2 mei 2022 is het zwembad weer geopend.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

In de eerste periode van het jaar moesten culturele organisaties als gevolg van de coronamaatregelen gesloten blijven en / of konden zij een beperkt aantal bezoekers bedienen. Waar mogelijk hebben activiteiten op alternatieve wijze, bijvoorbeeld digitaal, plaatsgevonden. Sinds het loslaten van deze maatregelen, herstelt de publieksvraag zich langzaam. Het verloop van dat herstel verschilt sterk per kunstdiscipline en type organisatie. De gemeente Middelburg ontving van het rijk extra middelen om de cultuursector te ondersteunen tijdens de coronamaatregelen. Culturele organisaties die in 2022 financiële schade oplopen kunnen een aanvraag indienen voor noodsubsidie. Lokale zzp'ers uit de culturele en creatieve sector kunnen in deze periode van herstel een financiële bijdrage aanvragen bij het uitvoeren van een artistiek project, via een makersregeling.

Cultureel Profiel

Als gevolg van de coronamaatregelen en het benodigde extra maatwerk in de afspraken met culturele organisaties, heeft het uitvoeringsprogramma van de Middelburgse cultuurvisie vertraging opgelopen. In 2022 zal een herstart plaatsvinden. De Z4-gemeenten werken samen aan een aanpak waarbij kunst en cultuur een bijdrage leveren aan aantrekkelijke woon- en verblijfsgemeenten.

Podiumkunsten

De coronacrisis heeft kwetsbaarheden in de podiumketen aan de oppervlakte gebracht. Om uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden hebben de Zeeuwse Podia hebben zich verenigd binnen het Zeeuws Cultuur Overleg Podia. Onder meer afstemming over een complementair podiumaanbod vindt in dit verband plaats.

Beeldende kunst

Middelburg ontvangt sinds 2009 een decentralisatie-uitkering Beeldende Kunst en Vormgeving van €150.000. Deze uitkering wordt gebruikt voor dekking van onze uitgaven aan SBKM Vleeshal, Caesuur en CBK Zeeland. Voorwaarde is dat Middelburg ook minimaal € 150.000 uit eigen middelen bijdraagt aan hedendaagse beeldende kunst. De voorbereidingen voor kunstmanifestatie Façade 2022 hebben inmiddels plaatsgevonden. CBK Zeeland voldoet aan de aan de afgesproken

eigen-inkomsteneis en ontvangt daarom dit jaar voor de organisatie van Façade een eenmalige uitkering van €150.000.

Cultureel erfgoed

Cultureel Erfgoed is een van de belangrijkste bestanddelen van de Identiteit van Middelburg. In aanloop naar de invoering van de omgevingswet wordt samen met de Walcherse Archeologische Dienst gewerkt aan een inventarisatie van het in de gemeente aanwezige erfgoed. Er is in toenemende mate zorg over de VTH-keten (Vergunningverlening-Toezicht-Handhaving) ten aanzien van het erfgoed. De verduurzaming van het gebouwd erfgoed heeft continu aandacht. In de eerste helft van 2022 zijn ook de voorbereidingen voor Open Monumentendag opgestart, wordt er onder meer gewerkt aan de Kerkervisie, onderzoek naar Joods vastgoed in de tweede wereldoorlog en wordt er in diverse projecten en dossiers een inbreng geleverd met betrekking tot de waarde en bescherming van het cultureel erfgoed. Ten aanzien van archeologie is beleid vastgelegd in de *Nota Archeologische monumentenzorg Walcheren 2016-2022*. Gezien de rijkdom aan Cultureel Erfgoed in Middelburg is er echter in toenemende mate behoefte aan een specifiek erfgoedbeleid.

Archeologie

In de eerste helft van 2022 is het werk van de Walcherse Archeologische Dienst (WAD) voor de gemeente Middelburg voornamelijk in beslag genomen door het reguliere adviseringswerk bij bestemmingsplannen en vergunningaanvragen. Daarnaast vond een voortzetting van de directievoering van de uitwerking van de opgravingen die in 2020/2021 hebben plaatsgevonden bij Sint Laurens en in het bedrijventerrein Trekdijk.

Zelf heeft de WAD een verkennend en waarderend onderzoek uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling aan de Sir Winston Churchilllaan 8. Hier is geen archeologie gevonden en ook geen vervolgonderzoek nodig.

Relatief veel tijd heeft de WAD gestoken in het inventariseren van cultuurhistorische en landschappelijke waarden van Walcheren. Dit is een belangrijk onderdeel voor het tot stand komen van het omgevingsplan. Naar verwachting zal de inventarisatie begin vierde kwartaal in een kaart met geformuleerde ambities gereed komen.

Aan publiekswerking heeft de WAD ook gedaan: twee lessen/expedities in het veld over de bodem van Walcheren in het kader van een workshop Gastheer van het Walcherse Landschap en van de landelijke Geoweek. Binnen gaf de WAD nog een les voor bewoners van een monumentenpand. Deze laatste was georganiseerd door het Zeeuws Archief en de Zeeuws Volksuniversiteit.

Media

Bibliotheekwerk

ZB Bibliotheek en Planbureau van Zeeland voorziet in alle functies die van een openbare bibliotheek worden verwacht. Vanwege de sluiting van de bibliotheken in de eerste helft van het jaar, verwacht ZB niet aan alle prestatieafspraken te kunnen voldoen. Waar mogelijk verzorgt de organisatie activiteiten digitaal. Daarnaast werkt ZB in 2022 aan de versterking van de eigen rol in de maatschappelijke loketten die sinds 2019 in het pand gehuisvest zijn.

Openbaar groen en recreatie

Groen in de Woonomgeving / Actualisatie groenbeleidsplan

Samen met de tuinmannen en een ecooloog is er aandacht besteed aan werken conform de wet natuurbescherming. De ecooloog maakt naar aanleiding van deze inspirerende dag werkinstructies. Deze beschrijven wanneer werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden en hoe gehandeld moet worden. Met deze handvaten kunnen de tuinmannen altijd zorgvuldig handelen, bijvoorbeeld als een broedende vogel of een beschermde plant wordt ontdekt. Daarnaast zijn de traditionele groenaccenten zoals bloemboten en bloemschaalstelleges zijn vervuild voor meerdere kleine groenaccenten met bloembakken aan de bruggen over de grachten en bloemenranden bij binnenkomst van de stad.

Recreatie en toerisme

In de eerste maanden van 2022 heeft er participatie plaatsgevonden over het Actieplan Toerisme. Er zijn gesprekken gevoerd met de Vereniging Ondernemers Middelburg, met inwoners van de binnenstad, met Koninklijk Horeca, met vertegenwoordigers van de cultuursector en met diverse ondernemers. Er is brede steun voor de inhoud van het concept Actieplan Toerisme waarmee Middelburg zich de komende jaren nog meer wil profileren.

COVID-19 heeft verder de digitalisering in de toeristische sector een boost gegeven. Zo wordt er samen met de stakeholders hard

gewerkt aan een virtueel/digitaal platform voor Middelburg. De groepsreizen (riviercruises, busreizen) komen inmiddels weer mondjesmaat op gang. Verder is het participatietraject m.b.t.

Airbnb afgerond en kan uitvoering gegeven worden aan het nieuwe beleid. De verwachting is verder dat de toeristische sector deze zomer weer vol zal draaien in Middelburg.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
5.01.0 Sportbeleid en activering				
Sportakkoord 2022				
De ontvangst van de specifieke uitkering stimulering sport 2022 was niet opgenomen in de begroting. Het volledige bedrag wordt beschikbaar gesteld voor subsidies en is derhalve budgetneutraal.	-30	30	0	N
5.02.0 Sportaccommodaties				
Sport BTW compensatie SPUK				
De BTW op de exploitatievergoeding voor Optisport is meegenomen bij zowel de Regeling specifieke uitkering stimulering sport alswel verrekend via het BTW-compensatiefonds. Dit omdat vanuit de Belastingdienst nog steeds geen duidelijkheid bestaat tav de fiscale positie van Optisport. Aangezien nu sprake is van dubbele verrekening dient er vanuit gegaan te worden dat reeds gecompenseerde BTW- bedragen (over de afgelopen jaren) deels terugbetaald moeten worden. Hier wordt nu een reservering voor gemaakt. De teveel ontvangen compensatie maakte in de afgelopen jaren onderdeel uit van het jaarrekeningsaldo.	-220		-220	N
5.03.0 Cultureelrepresentatie				
Beeldende kunst				
In de reserve transitoria is vanuit voorgaande jaren budget gereserveerd voor de Facade 2022. In 2022 vindt dit evenement plaats en derhalve wordt voorgesteld om het gereserveerde bedrag toe te voegen aan het budget voor de Facade 2022.	-46	0	-46	N
Overig	-9	0	-9	N
5.05.0 Cultureel Erfgoed				
Europees project Violet				
Het Europees project Violet heeft voor 2022 extra budget gekregen voor de binnen dit project uit te voeren activiteiten. De begroting wordt zowel voor de kostenkant als voor de extra te verkrijgen subsidie aangepast.	-24	48	24	N
Overig	-18	0	-18	N
5.07.0 Openbaar groen				
	-4	0	-4	N
Totaal	-351	78	-273	

Programma Sociaal Domein

te krijgen op het sociaal domein en om financiële tekorten op te lossen is een actieplan opgesteld.

Inleiding

Het programma sociaal domein kende in de begroting drie onderdelen; preventie, zorg & veiligheid en participatie. Om grip

Voortgang

Sociaal Domein

Het welzijn en het leveren van zorg wanneer nodig aan onze inwoners heeft de hoogste prioriteit van de gemeente. Het actieplan sociaal domein is ook in 2022 de hoofdpoging. We liggen op schema om de taakstelling te behalen.

Voor meer informatie over de stand van zaken binnen het sociaal domein, en gelet op de dynamiek van de processen en de daarmee samenhangende financiële effecten van het actieplan, wordt verwezen naar de eerste kwartaalrapportage Sociaal Domein over 2022.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
6.01.0 Samenkracht en burgerparticipatie				
Verhuurde panden samenkracht	-91	0	-91	J
Zie programma Bestuur en ondersteuning, taakveld 0.08.0 Overige baten en lasten, stelpost onvoorzien bezuiniging 2016 - 2019. Het betreft hier het elimineren van de taakstelling verkoop panden. Het betreft een budgetneutrale melding.				
Nieuwe Wet Inburgering				
In de reserve is vanuit oudere jaren budget gereserveerd voor de nieuwe wet inburgering. In 2022 wordt dit uitgevoerd en derhalve wordt voorgesteld om het reserve bedrag toe te voegen aan het budget voor de nieuwe wet inburgering.	-24	0	-24	N
De ontvangst van de specifieke uitkering Wet inburgering 2021 was niet opgenomen in de begroting. Het volledige bedrag wordt volledig ingezet voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering en is derhalve budgetneutraal.	-298	298	0	N
De rijksbijdrage voor Inburgering is bij de meicirculaire 2022 verhoogd voor compensatie van de kosten van invoering van de leerbaarheidstoets. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding de bij afname vandeze toets. Voor begeleiding van inburgeraars die nog vielen onder de oude regeling Inburgering maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn, ontvangen de gemeenten compensatie. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het budget Inburgering.	-26	0	-26	N
Eigen bijdrage wmo vervoer	0	-50	-50	N
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.				
Overig	-10	-1	-11	N
6.02.0 Wijkteams				
Lokale preventieakkoorden	-30	30	0	N
De ontvangst van de specifieke uitkering lokale preventieakkoorden 2022 was niet opgenomen in de begroting. Het volledige bedrag wordt beschikbaar gesteld voor subsidies en is derhalve budgetneutraal.				
1e kwartaalrapportage Sociaal Domein	-197	0	-197	N
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.				
6.03.0 Inkomensvoorzieningen				
BBZ	117	-84	33	N

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Dit betreft op totaalniveau een budget voor onderzoekskosten. Deze bijdrage is al op een andere manier in de bijdrage aan Orionis verwerkt en derhalve kan dit budget vrijvallen.				
Orionis bedrijfsvoering	-274	0	-274	N
In het verleden is per abuis teveel budget geraamd op deze post. We sluiten het budget aan met het bedrag uit het raadsvoorstel minus de uitgaven in 2020 en 2021. Daarnaast betreft dit de verwerking van de 1e en de 2e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				
Orionis buig	3025	-2996	29	N
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e en 2e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Orionis. De bijdrage van het Rijk is verlaagd en daarmee is ook de bijdrage aan Orionis verlaagd.				
Minimabeleid	25	0	25	N
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e en 2e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				
Aanpak energiearmoede	-417	417	0	N
Vanuit het Rijk zijn via de meicirculaire 2022 middelen ontvangen om huishoudens in kwetsbare positie te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Dit betreft een budgetneutrale melding in deze rapportage.				
Energietoeslag	-2567	0	-2567	N
Het Rijk stelt via de meicirculaire 2022 € 854 mln. beschikbaar om gemeenten in staat te stellen aan huishoudens met een laag inkomen een eenmalige energietoeslag te verstrekken. Middelburg krijgt hiervoor ruim € 2,5 mln. Dit betreft een budgetneutrale melding in deze rapportage.				
6.04.0 Begeleide participatie				
Wet Sociale Werkvoorziening				
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e en 2e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Orionis. Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	-25	0	-25	N
De algemene uitkering, onderdeel Participatie (WSW), wordt via de meicirculaire 2022 verhoogd door toekenning van de loon- en prijscompensatie 2022. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het desbetreffende budget ter dekking kosten Orionis.	567	0	567	N
	-233	0	-233	N
6.05.0 Arbeidsparticipatie				
Re-integratie en participatievoorziening	-56	0	-56	N
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e en 2e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				
6.06.0 Maatwerkvoorzieningen				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	36	0	36	N
6.07.1 Maatwerkdienstverlening 18+				
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	1562	276	1838	N
6.07.2 Maatwerkdienstverlening 18-				
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	2268	0	2268	N
Maatwerk Jeugd	714	0	714	N
Op basis van het woonplaatsbeginsel is er sprake van een voordeel voor de Gemeente Middelburg van in totaal € 1.116.000. De algemene uitkering is hier ook op aangepast met een bedrag van € 1.116.000. Dit is op basis van percentages over de jeugdbudgetten verdeeld (zie geëscaleerde zorg jeugd onder taakveld 6.08.2 geëscaleerde zorg 18-). De verwachting is dat dit voordeel hoger zal zijn dan de korting op de algemene uitkering. In de tweede helft van 2022 zal hier meer duidelijk over zijn vanuit de GGD/IJZ.				
6.08.1 Geëscaleerde zorg 18+				
Wet verplichte GGZ	-36	0	-36	N
Dit betreft de bijdrage aan Emergis voor de Levensloofunctie Ketenveldnorm. Bekostiging vindt plaats door de in de algemene uitkering ontvangen gelden Versterking dienstverlening gemeenten.				
Overig				
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	4	0	4	N
6.08.2 Geëscaleerde zorg 18-				
Zie hieronder de tabel Actieplan Sociaal Domein voor een aanvullende toelichting.	-2822	0	-2822	N
Geëscaleerde zorg jeugd	402	0	402	N
Zie taakveld 6.07.2 Maatwerkdienstverlening 18-, toelichting Maatwerk Jeugd.				
Totaal	1614	-2110	-496	

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				

In deze bestuursrapportage zijn de uitkomsten van de 1e kwartaalrapportage Sociaal Domein verwerkt. Per saldo wordt in deze 1e

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
kwartaalrapportage SD een voordeel gerealiseerd van ruim € 1.543.000. Bijstelling van de budgetten leidt tot mutaties op diverse taakvelden. Voor een inhoudelijke toelichting op de geconstateerde afwijkingen wordt korthedshalve verwezen naar de reeds met de raad gedeelde 1e kwartaalrapportage SD. Deze tabel sluit hierbij aan. Voor de volledigheid worden de grootste afwijkingen hier nog genoemd.				
1. Oude WMO	159	-50	109	N
2. Nieuwe WMO	1444	0	1444	N
<p>Wet langdurige zorg Veel GGZ begeleiding is overgezet naar de WLZ met de wetsaanpassing (zie ook de 4 kwartaalrapportage sociale domein) waardoor de kosten teruglopen. Daarnaast hebben we minder cliënten die gebruik maken van begeleiding.</p> <p>Begeleiding Een evaluatie van actieve cliënten met een groot zorgverbruik heeft geresulteert dat zorgstapelingen zijn teruggedrongen (meerdere aanbieders van begeleiding voor 1 persoon). Op basis van deze evaluatie is de zorg aangepast. Sommige evaluaties pas van 2022 effectief en zijn nu meer zichtbaar omdat een overgangstermijn van 3 maanden is gehanteerd.</p> <p>Dagbesteding</p> <p>Voor dagbesteding zien we een constant aantal cliënten sinds 2020. We zien wel een lichte verschuiving van specialistisch naar regulier. Dit is een goedkoper vorm van zorg.</p>				
3. Eigen bijdrage WMO	0	276	276	N
4. Jeugdhulp	-731	0	-731	N
Bij de kosten voor Jeugdhulp worden bevoorschot op basis van de vastgestelde begroting 2022 van GGD-IJZ. In deze bevoorschotting is geen rekening gehouden met de hogere zorgkosten zoals de GGD-IJZ ons eind december heeft gerapporteerd, middels het voorleggen van de Bestuursrapportage 2021. In de 1ste kwartaalrapportage Sociaal Domein is dit wel verwerkt. Tot slot verwijzen wij nog naar de positieve effecten van het woonplaatsbeginsel die in dit programma als apart onderdeel zijn verantwoord (zie taakveld 6.07.2 Maatwerkdienstverlening 18-)				
5. TIM	-21	0	-21	N
6. Overig	466	0	466	N
De taakstelling is ruim gehaald door Orionis. Er zijn twee factoren die hieraan ten grondslag liggen:				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022	Afwijking 2022	Afwijking 2022	Structureel J/N
	Lasten	Baten	Saldo	
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
<p>1. De cliëntenaantallen zijn in overeenstemming gebracht met het hiervoor beschikbare rijksbudget (per saldo meer uitstroom dan instroom);</p> <p>2. Er zijn flinke rendementsverbeteringen geboekt bij het Werkleerbedrijf. Voor verdere details wordt verwezen naar begroting en begrotingswijzigingen van Orionis. Er wordt nogmaals op gewezen dat de begroting van Orionis zeer ambitieus is en een groot aantal onzekerheden kent die veroorzaakt worden door factoren die veelal buiten de directe invloedssfeer van Orionis liggen. Deze kunnen grote invloed hebben op (de invulling van) de taakstelling.</p>				
Totaal	1317	226	1543	

Programma Volksgezondheid en Milieu

Inleiding

De Walcherse gemeenten willen de gezondheid van de inwoners beschermen en bevorderen. Elke burger moet een gelijke kans

hebben op een gezond leven. Daarnaast is een duurzame en energieneutrale maatschappij één van de grootste uitdagingen van de komende decennia. Ook de gemeente Middelburg levert haar bijdrage hieraan. Sterker nog, de gemeente heeft een voorbeeldfunctie.

Voortgang

Prestaties	Status
Uitvoeren werkagenda gezondheidsbeleid	
Positieve gezondheid: een brede blik op gezondheid	Volgens plan
Toegankelijk voor alle inwoners	Volgens plan
Samenwerking in netwerken	Volgens plan
Werkagenda (Roken, alcohol, gezond gewicht, mentale gezondheid, gezonde leefomgeving)	Volgens plan

Prestaties	Status
Uitvoeren wettelijke taken WPG (Wet publieke gezondheid)	
Uitvoering van de wettelijke taken door de GGD Zeeland	Volgens plan
Duurzaamheidsbeleid "Op weg naar energieneutraal Middelburg"	
Duurzame elektriciteitsopwekking en infrastructuur	Volgens plan
Uitvoeren Transitie Visie Warmte (TWW)	Volgens plan
Uitvoering Regionale Energie Strategie (RES)	Volgens plan
Europese projecten Shift en Terts	Volgens plan
Gemeentelijke interne milieuzorg	Volgens plan
Het goede voorbeeld geven via inkoopbeleid en bedrijfsvoering	Volgens plan
Uitvoeren routekaart verduurzaming gemeentelijke vastgoed	
Uitvoering Middelburgse visie Milieu	
Toename energiebesparing Openbare verlichting (op weg naar 50% in 2030 t.o.v. 2013)	Volgens plan
Vorbereiden op Omgevingswet onderdeel Bodem.	Volgens plan
Start uitvoering Klimaatadaptatiestrategie (Zeeland)	Volgens plan
Europees project Cool Towns	Volgens plan
Klimaatbestendig maken van het openbaar groen	Volgens plan
Uitvoeren afvalbeleidsplan	Volgens plan
Indien landelijke financiën beschikbaar komen uitvoeren project Schoon Walcheren 2021	Volgens plan
Geluidsaneringen uitvoeren/afroeden	Volgens plan
Milieuhandhaving	
Vergunningverlening en handhaving door Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) conform het Zeeuwse kwaliteitsniveau	Volgens plan
Uitvoeren handhavingsprogramma	Volgens plan

Uitvoeren werkagenda gezondheidsbeleid

Positieve gezondheid: een brede blik op gezondheid

We kijken met een brede blik naar gezondheid. Positieve gezondheid is het concept dat wij volgen. Hierin wordt gezondheid uitgelegd in zes dimensies:

1. lichaamsfuncties
2. mentaal welbevinden
3. zingeving
4. kwaliteit van leven
5. meedoen
6. dagelijks functioneren

Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. In 2022 is (en wordt) ingezet op vroeg-signalering. Het

versterken van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein is hierbij essentieel.

Toegankelijk voor alle inwoners

Gezondheidsverschillen tussen bevolkingsgroepen zijn in Nederland groot. Ook in Middelburg. Mensen met een lage opleiding en laag inkomen zijn in onze samenleving veel slechter af. Ze roken meer, hebben vaker overgewicht, bewegen te weinig en eten ongezonder. De gezondheidsproblemen staan vaak niet op zichzelf, maar maken onderdeel uit van bredere problematiek. We richten onze acties op alle inwoners.

Samenwerken in wijknetwerken

Integrale aanpak vraagt om samenwerken. Om het zelf organiserend vermogen van inwoners beter te benutten. En om de samenwerkingsverbanden te verbeteren worden in Middelburg wijknetwerken ontwikkeld. De wijknetwerken bestaan uit vrijwillige

en professionele partijen in het voorliggend veld en anderen die in de wijk een signalerende rol spelen.

Werkagenda

1. Roken: Bijdragen aan de doelstelling van de rookvrije generatie

Kinderen kunnen opgroeien in een rook- en tabakvrije omgeving; Inzetten op het terugdringen van het aantal zwangere vrouwen dat rookt, daarom ook inzetten op het motiveren dat aanstaande ouders stoppen met roken;

Inzetten op een daling van het percentage rokende volwassenen met specifiek aandacht voor 'meeroken in een jong gezin'.

Rookvrij Middelburg - project vanuit Lokaal Preventie Akkoord (LPA)-2021

Dit initiatief van Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) Middelburg zet in op het gezonder én rookvrij maken van de leefomgeving. Inmiddels is op 4 voortgezet onderwijs (V.O.) locaties structureel aandacht voor roken, alcohol en drugs in samenwerking met Emergis Preventie. 7 Sportverenigingen zijn Rookvrij, 30 speelplekken hebben een Rookvrije inrichting.

Vier binnenlocaties, een kinderboerderij, het Cruyffcourt en een kinderopvanglocatie geven hun personeel training om de rol van de ouders te belichten. Daarnaast zijn zij een Rookvrije werkplek voor nieuwe medewerkers en/of stagiaires. Zeeland Gezond en het Stadskantoor zijn inmiddels Rookvrij. Verder is aansluiting vanuit JOGG bij de Coalitie Kansrijke Start (zie hieronder) om het aantal zwangeren dat rookt terug te laten dringen.

2. Alcohol: Het gebruik van alcohol tegengaan.

Voor jongeren is alcohol en andere genotsmiddelen extra schadelijk. Inzetten op bewustwording, kennis, toegang en toezicht. Bijdragen aan de bewustwording van de risico's van alcoholgebruik binnen de eigen organisaties. Ook zorgen dat er voldoende alternatieven zijn voor jongeren. Het aantal jongeren onder de 18 jaar dat alcohol drinkt terugdringen. En het alcoholgebruik onder ouderen niet verder laten stijgen.

Door de inzet van JOGG TeamFit wordt het thema 'Verantwoord Alcoholbeleid' onder de aandacht gebracht in de sportomgeving.

In samenwerking met Emergis preventie is structureel aandacht om het gebruik van alcohol tegen te gaan. Inmiddels is het

terugdringen van alcoholgebruik opgenomen in de jaarplannen van de V.O. locaties.

Samen met de andere 12 gemeenten wordt ingezet om het alcohol gebruik terug te dringen met de aanpak "Laat ze niet verzuipen". (LZNV).

3. Gezond gewicht

Overgewicht en obesitas zijn in Nederland na roken de belangrijkste oorzaak van ziekten. Zo leiden overgewicht en obesitas tot o.a. een verhoogde kans op hart- en vaatziekten, op diabetes mellitus maar ook op psychische – en sociale problemen. Bijna de helft van de volwassen inwoners van de gemeente Middelburg heeft overgewicht. We willen het aantal kinderen en jongeren met overgewicht laten dalen. En het aantal volwassenen en ouderen met overgewicht niet verder laten stijgen.

Vanuit de **JOGG-aanpak** wordt de doelgroep 0-19 jaar bereikt. In Middelburg JOGG-fase 2 ligt de focus op 0-12jr en 14-15jr. De indirecte doelgroep zijn ook volwassenen omdat dit onderdeel is van de 'omgevingen' rondom de directe doelgroep.

Kleurrijke dag (project vanuit LPA-2021)

Dit initiatief van De Rotary Club Middelburg laat basisschoolkinderen een kleurkaart tekenen en afgeven bij een oudere persoon in bijvoorbeeld het verzorgingshuis. De tekening is gericht op gezonde items, voor de ontvanger is het item aandacht. Oud en jong komt zo met elkaar in verbinding. Op 20 mei 2022 vond de 2^e Kleurrijke dag plaats.

Voel je goed (project vanuit LPA-2021)

Door de samenwerking met huisartsen, een leefstijlcoach en het Taalhuis worden mensen met laaggeletterdheid doorverwezen en getraind in gezondheidsvaardigheden. Inmiddels zijn de trainingen aan huisartsen gegeven. Een onderzoeksgroep van de HZ geeft aanbevelingen op de juiste manier van het bereiken van de doelgroep.

4. Mentale gezondheid

Mentale gezondheid is een breed onderwerp dat invloed heeft op alle andere thema's. In de huidige tijd met corona is het een nog urgenter onderwerp om aandacht aan te besteden. Specifieke aandacht voor:

Eenzaamheid

In Middelburg is relatief veel eenzaamheid onder volwassenen/ouderen. Ongeveer 45% voelt zich namelijk wel eens eenzaam. Onder jongeren speelt eenzaamheid ook een rol. Dit komt vaak door een gebrek aan 'echte' contacten en door het vele gebruik van sociale media. Dit wordt nog niet altijd gesignaleerd en opgepakt. Inwoners komen bij de huisarts met klachten als vermoeidheid, pijn in de nek, maar ook stress, angst en somberheid. Vaak spelen onderliggende sociaal maatschappelijke problemen een rol. Denk aan het overlijden van een partner, verlies van werk of eenzaamheid. Wij willen zorgen dat dit soort klachten eerder gesignaleerd en opgepakt worden via een sterkere verbinding van het sociaal met het medisch domein.

Stress onder jongeren

Onder jongeren is een toename van ervaren stress te zien. Ook ervaren de jongeren in Middelburg meer stress dan jongeren elders in het land. Sociale media doen soms vermoeden dat elke dag een fantastisch dag hoort te zijn. Wij zullen meer aandacht creëren voor leren praten over gevoelens en leren wat normaal is. Daarbij vinden we het belangrijk om te leren herkennen wanneer het niet goed is, en behoeften aan te geven. Bovendien zullen we achterhalen wat ouders daarin nodig hebben en daarin ondersteunen.

Welzijn op recept

25 Oktober 2021 is officieel gestart met Welzijn op Recept in Middelburg middels een pilot van 1 jaar, aanvankelijk met 2 huisartsenpraktijken en inmiddels met 4. In maart 2022 heeft een 1^e evaluatie plaatsgevonden. De eerste resultaten zijn positief, de methode van Welzijn op Recept beklijft. Er is een sterke toename van het aantal aanmeldingen, waardoor het aantal uur van de Welzijnscoach per 1 mei is verdubbeld, om op deze manier de 4 huidige praktijken goed te kunnen bedienen. Inmiddels ligt er een verzoek van nog 3 huisartspraktijken om aan te haken bij Welzijn op Recept. Hier zijn binnen de pilot geen uren voor beschikbaar. Voor de volgende evaluatie wordt specifiek het effect van het welzijnsrecept gemonitord. Cofinanciering met de zorgverzekeraar CZ is een actie die Zeeuws opgepakt moet worden, hiervoor wordt samengewerkt met ZHCO/Periscaldis

Kansrijke Start

Het Kansrijke Start is een project wat ook de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein stimuleert én de mentale gezondheid ten goede komt. De gemeente Middelburg heeft in 1^e

instantie de regierol en coördinatie op zich genomen om in Middelburg te komen tot een lokale coalitie Kansrijke Start.

Uit de bijeenkomsten in 2021 zijn gezamenlijke ambities en doelen geformuleerd voor de komende jaren, hieruit voortvloeiend is een Middelburgse coalitie gevormd, waarbij zo'n 30 partners betrokken zijn. Er zijn in Q1 2022 4 werkgroepen geformeerd:

1. 1. Werkgroep "Zwangeren in kwetsbare situaties"
2. 2. Werkgroep "Allochtone doelgroep"
3. 3. Werkgroep "Samenwerking-vroegsignalering"
4. 4. Werkgroep "Samenwerking-duidelijkheid in wie wat doet".

De werkgroepen zijn aan de slag om de ambities die samen benoemd zijn verder uit te werken in prioriteiten en concrete acties. Om de Aanpak Kansrijke Start lokaal succesvol uit te voeren, is er (tijdelijk) een Kerngroep geformeerd om regie te voeren op het project en de coalitie. De werkgroepen hebben ieder een kartrekker welke 1x per kwartaal terugkoppelt aan de kerngroep. De eerste heeft reeds plaatsgevonden. In Q4 staat een bijeenkomst voor de gehele coalitie gepland. (zie ook memo actieve informatie Kansrijke Start Middelburg 22-03-2022)

Inzet POH-J (GGZ)

In het vierde kwartaal van 2021 is besloten om de inzet POH-(J)GGZ te versterken middels het financieren van 1 extra formatieplaats POH Jeugd (Praktijk Ondersteuner Huisarts-Jeugd). Door krapte op de arbeidsmarkt heeft het invullen van deze fte vertraging opgelopen. Zeer recentelijk is een geschikte kandidaat gevonden welke gekoppeld gaat worden aan een huisartsenpraktijk, start vindt op korte termijn plaats.

Samen Oplopen (project vanuit het LPA-2021)

Samen Oplopen bevordert de positieve gezondheid; wordt uitgevoerd door stichting Welzijn Middelburg; is vernieuwend en geeft duurzame contacten tussen inwoners die hun leven goed op orde hebben en de kwetsbare gezinnen en jongeren. De coördinator van Welzijn Middelburg is getraind en er is een start gemaakt met het werven van vrijwilligers en gezinnen.

Jongeren met geld en schulden (project vanuit het LPA-2021)

Schulden geven stress en problemen in verdere ontwikkeling. ZSBB geeft voorlichting op V.O. en M.B.O. over omgaan met geld en schulden. Zonder financieel gezond te zijn, lukt het vaak niet om jezelf gezond te voelen. ZSBB vindt de samenwerking met Scalda om een rol te spelen in de aanpak van deze problematiek.

Impuls Mentale Gezondheid door het Stads klooster Sympelhuys (project vanuit het LPA-2022)

Op 13 mei 2022 werd officieel het Stads klooster Sympelhuys geopend. Een plek voor ontmoeting, stilte en bezinning, welke laagdrempelig is. Daarnaast wordt gewerkt aan het aanbieden van maaltijden voor minder daadkrachtigen in onze gemeente.

Vitale jonge ouders (project vanuit het LPA-2022)

Een project van het Aandachtshuis (specialist eenzaamheid) en Biessonder (deskundige begeleiding bij eenzaamheid) om de expertise op Eenzaamheid te vergroten met deskundigheidsbevordering. Eenzaamheid is een item dat vaak gekoppeld wordt aan ouderen, maar met dit project wordt extra aandacht gegeven aan de nieuwe doelgroep; jonge ouders.

Inzet van Emergis-preventie op:

- (V)Echtscheidingen en gevolgen
- Kinderen van ouders met psychische problemen (KOPP), kinderen van ouders met een verslaving (KVO)
- Psychosociale problematiek binnen eigen netwerk
- Eenzaamheid en Depressie
- Kwetsbaarheid / grensoverschrijdend gedrag

5. Gezonde leefomgeving

Wij zien de gezondheid niet als pure verantwoordelijkheid van het individu. Juist de omgeving kan de gezonde keuze van inwoners vergemakkelijken. Een gezonde leefomgeving is een veelomvattend thema. Dit werken we uit in de Omgevingsvisie t/m 2050. In deze omgevingsvisie is in ieder geval opgenomen dat gezondheid een uitgangspunt vormt bij alle maatschappelijke opgaven. En dat gezondheid wordt gekoppeld met andere niet-gezondheidsthema's.

Wij moedigen aan dat de omgeving de gezonde keuze de gemakkelijke en aantrekkelijke keuze is of wordt. Dit geldt op iedere locatie in de gemeente. Denk aan (sport)verenigingen, op school of opleiding, op werk en op andere plekken waar inwoners hun vrije tijd doorbrengen.

De omgeving is tevens een plek waar ontmoetingen worden gestimuleerd. Het is belangrijk voor mensen om voorzieningen te kunnen bereiken, boodschappen, zorg, elkaar ontmoeten, netwerk onderhouden, mantelzorg verlenen om vereenzaming te voorkomen. Ook voor mensen die laaggeletterd zijn of om een andere reden meer kwetsbaar zijn. Mensen worden verleid en gestimuleerd om gebruik te maken van de voorzieningen. We

richten ons vooral op de gezondheidsbevorderende kant van de gezonde leefomgeving.

Er zijn inmiddels 16 watertappunten op basisscholen en 3 openbare watertappunten gerealiseerd. Dit thema heeft aandacht via de Gezonde School.

Impuls Mentale Gezondheid door het Stads klooster Sympelhuys (project vanuit het LPA-2022)

Het Stads klooster Sympelhuys zal verder ontwikkeld worden als plek voor ontmoeting, stilte en bezinning, welke laagdrempelig is.

De thema's 1 t/m 4 van de werkagenda leveren tevens een bijdrage aan de gezonde leefomgeving.

Uitvoeren wettelijke taken Wet Publieke Gezondheidszorg

Tevens heeft de gemeente een aantal wettelijke taken vanuit de Wet publieke gezondheid (WPG). Deze taken heeft de gemeente Middelburg grotendeels belegd bij de GGD Zeeland.

De GGD heeft hun taken, na een periode crisisorganisatie geweest te zijn, grotendeels weer op kunnen pakken, alhoewel deze wel onder druk komen te staan vanwege arbeidskrapte, bezuinigingen en dat wat er nodig is om de publieke gezondheid op peil te houden (insteken op preventie). Vanwege Corona is er een extra Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022-2023. De werving voor de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen (doelgroep 16-25 jaar) is gestart op 21 april 2022 en zal half juli 2022 eindigen.

Het Prenataal Huisbezoek wordt vanaf 1 juli 2022 toegevoegd aan het Basis Taken Pakket JGZ (Jeugd Gezondheidszorg). Tot 1 juli 2022 wordt het prenataal huisbezoek ingekocht als Aanvullende Dienst JGZ. Daarnaast wordt Kortdurende Videohometraining en het 18 maanden huisbezoek ingekocht als Aanvullende Dienst JGZ. Deze extra diensten worden ingekocht om preventie en vroegsignalering te bevorderen.

Uitvoering geven aan de Middelburgse Visie Milieu 2019-2025

Thema - Klimaat en Energie

Ons beleid "Op weg naar Energieneutraal Middelburg" is een integraal onderdeel van de milieuvisie. Het doel is om in 2050 volledig energieneutraal te zijn en te streven naar een duurzaam

gebouwde omgeving die voorziet in de huidige behoefte maar ook (economische) waarde heeft in de toekomst.

Duurzame elektriciteitsopwekking en infrastructuur

- Zon op land: Dit onderdeel is in afwachting van de Omgevingsvisie.
- Zon op daken: Middelburg doet volop mee aan het Zeeuwse project. Hierbij zijn 2 pilots gedaan in Arnestein. Middelburg gaat hiermee verder.
- Kleine wind: Proefopstelling is in voorbereiding. Middelburg wil hierbij samenwerken met Joint Research Center Zeeland (Groene Woud).

PAW (programma aardgasvrije wijken)

- In februari is het warmtenet voor de wijk Dauwendaele in de raad besproken.

Commercieel vastgoed (bedrijven/instellingen)

- Per 1 januari 2023 moeten kantoorpanden minimaal energielabel C hebben, anders mogen ze niet meer gebruikt worden. Er wordt gezamenlijk iemand ingehuurd om kantooreigenaren aan te spreken op actie te ondernemen in verband met label C voor kantoren.
- De markt voor kantoren in Middelburg is de afgelopen jaren verslechterd. Ook in andere panden, zoals b.v. winkelpanden zien we soms leegstand. Als kantoorpanden getransformeerd worden naar woningen waren er echter niet/nauwelijks energie-eisen gelden. Daarom is de notitie 'Richtlijnen voor transformatie van kantoren of andere gebouwen naar woningen' opgesteld. Het document kan initiatiefnemers ter hand gesteld worden om hun planuitwerking op te baseren. Ook kan het een bijlage zijn bij een anterieure overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer. De 'Richtlijnen voor transformatie van kantoren of andere gebouwen naar woningen' is behandeld in de raad van april.

Transitie Visie Warmte

- Als het gaat om de verduurzaming van gebouwde omgeving is vooral de Transitie Visie Warmte (TVW) belangrijk. Hierin wordt aangegeven hoe en wanneer de wijken van het aardgas af gaan. Dit wordt voor een groot deel gezamenlijk met de andere Zeeuwse gemeenten opgepakt. Samen met de Zeeuwse gemeenten worden verschillende onderdelen van de TVW opgepakt. Begin dit jaar zijn afspraken gemaakt over een taakverdeling. Middelburg gaat b.v. dit jaar nog starten met

een proef met een collectief inkooptraject, het aardgasvrij maken van een VE-complex en een participatieve wijkaanpak.

- Het Europese project SHIFFT richt zich hier ook op. De Oostkerk is verduurzaamd en is weer open. Het Europese project SHIFFT loopt nog tot maart 2023.
- Voor het opwekken van duurzame energie wordt in eerste instantie ingezet op zonne-energie op daken. Vanuit het Europese project Solarise is een solar roadmap opgesteld. Daarnaast zal gekeken worden of er via de Omgevingsvisie beleid ontwikkeld kan worden over al dan niet toepassen van zonne-energie op land. Via zonnecollectief Zeeland zijn er weer een aantal daken volgelegd waar particulieren in kunnen participeren.
- Het is belangrijk de bewustwording onder bewoners en bedrijven te vergroten zodat zij zelf maatregelen treffen in hun eigen (leef)omgeving, waar energie kan worden bespaard en duurzaam energie kan worden opgewekt. Vanuit de RES worden hier Zeeuws breed campagnes voor opgezet. Gemeentelijk delen we via persberichten, de Bode, social media en op onze website berichten om inwoners te motiveren om actie te ondernemen. Voor technische informatie Binnen Zeeland blijven we gebruik maken van het energieloket, het Duurzaam Bouwloket om de particuliere woning eigenaar te informeren over de energietransitie en de mogelijkheden die een particulier heeft om zelf aan de slag te gaan. Tevens is sinds 2020 het Platform Energiek Zeeland actief, een digitaal platform, waarbij woningbezitters onafhankelijk advies aan huis kunnen krijgen. Momenteel wordt in overleg met de andere Zeeuwse gemeenten bekeken of de samenwerking met Duurzaam Bouwloket en Energiek Zeeland voortgezet zal worden.
- Vanuit de RES samenwerking is dit jaar een traject opgestart met een expertteam, waarbij bedrijven hun productieprocessen kunnen laten screenen op energiebesparing. Momenteel wordt gekeken of ons crematorium hier ook gebruik van kan maken.
- Verder zijn in regionaal verband startprojecten uitgevoerd die in de RES zijn benoemd. Middelburg is trekker van o.a. het DuMo (Duurzame Monumenten) project, de Proeftuin Aardgasvrije Wijken en duurzaamheidsscans voor bedrijven. En we zijn betrokken bij o.a. het project voor het verduurzamen van VE's (VE=Vereniging Van Eigenaren).
- In 2022 zal aan de raad de Verduurzamingsstrategie en bijbehorende Routekaart voor gemeentelijk vastgoed worden aangeboden.
- In het kader van werkverdeling Warmtetransitie over Zeeuwse gemeenten en provincie is Middelburg lid van de werkgroep

Sjabloon Wijk Uitvoeringsplan (Dauwendaele), en ook bezig met bovenlokale warmte, procesaanpak bedrijventerreinen, VVE's, monitoring en circulaire economie, en trekker van monumenten en van collectief inkopen, b.v. via Winst uit je woning.

Thema - Gemeentelijke interne milieuzorg

Het doel is om de milieubelasting van de eigen organisatie zo laag mogelijk te houden en het goede voorbeeld te geven aan inwoners, bedrijven en instellingen via inkoopbeleid en bedrijfsvoering.

Energiebesparing Openbare Verlichting

De landelijke doelstelling is een energiebesparing van 50% voor de openbare verlichting in 2030 ten opzichte van 2013. Sinds 1994 is inmiddels 55,9% energie bespaard. Bij regulier onderhoud wordt waar mogelijk het energieverbruik verder teruggebracht via investeringen die binnen levensduur zijn terug te verdienen.

Energienutraal Middelburg – Gemeente als voorbeeld

De gemeente kan naast het faciliteren en stimuleren vooral een rol spelen door het goede voorbeeld te zijn. Bij uitvoering werkzaamheden vanuit gebouwbeheerplan zijn energiebesparende maatregelen zoveel mogelijk meegenomen. Waar van toepassing is onderzocht of bij de uitvoering een combinatie mogelijk is met Europese projecten.

- In 2021 is een routekaart opgesteld om te komen tot een "Verduurzamingsstrategie Middelburg voor het gemeentelijke vastgoed". Deze routekaart wordt vanaf 2022 uitgevoerd. Gepland is om te starten met het (bijna) energieneutraal maken van 2 gemeentelijke gebouwen. Verder wordt bij een eigen gebouw de cv-installatie waterzijdig ingeregeld. Deze trajecten worden goed gemonitord om de geleerde lessen bij de volgende projecten/gebouwen in de praktijk toe te passen. Het voorstel komt medio 2022 naar de raad.
- Voor het verduurzamen van het wagenpark is een plan van aanpak opgesteld. Waar mogelijk worden elektrische voertuigen gekocht.
- In het afgelopen half jaar is de verduurzaming van het wijkcentrum het Palet afgerond. Door warmtepompen en PV-panelen is de verwarmingsinstallatie gasloos gemaakt.
- In het project Shift is de voorbereiding voor het gasloos maken van sportcomplex de Blikken uitgewerkt en opgedragen. In de tweede helft van 2022 wordt dit plan gerealiseerd.

Circulaire economie - Gemeente als voorbeeld

Het inkoopbeleid is op basis van het geactualiseerd VNG-model recent aangepast.

De paragrafen Duurzaam inkopen en Innovatie zijn vervangen door een nieuwe paragraaf, getiteld 'Maatschappelijk Verantwoord Inkopen'(MVI). De basis voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt gelegd in de voorbereiding. MVI kan onder meer worden vormgegeven door vroegtijdig in de besluitvorming duurzame en sociale aspecten te betrekken, of door het uitvoeren van een marktanalyse ter toetsing van uitvoerbaarheid. Sociale, ecologische en economische aspecten kunnen worden vertaald in specifieke MVI-thema's, waaronder:

- *Klimaatbewust Inkopen*
De Gemeente onderschrijft het Klimaatakkoord van Parijs (2015) waarin 195 landen afspraken om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden. De Gemeente wil stappen maken naar een klimaat neutrale bedrijfsvoering binnen de Gemeente (zoals in energie, mobiliteit en materiaalgebruik). Daarnaast worden ook Ondernemers aangespoord tot CO2-reductie.
- *Biobased Inkopen*
Bij biobased Inkopen worden producten ingekocht die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt. Het gebruik van fossiele grondstoffen wordt teruggedrongen, waardoor de transitie naar een koolstofarme economie wordt ondersteund. De Gemeente streeft ernaar daar waar mogelijk en gewenst biobased producten in te kopen.
- *Circulair Inkopen*
Bij circulair Inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om productie en (her)gebruik van producten en diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De Gemeente kan bij Inkopen en aanbestedingen bijvoorbeeld het hergebruik van materialen en afvalreductie vereisen.

De overige teksten zijn in lijn gebracht met gewijzigde wetten regelgeving en jurisprudentie.

Thema – Bodem

De bodem is de basis voor de meeste menselijke activiteiten. Om ontwikkelingen uit te kunnen blijven voeren is het doel de kansen en kwaliteiten van de bodem duurzaam benutten.

In het eerste kwartaal van 2022 heeft de voorbereiding plaatsgevonden van een bodemsanering aan de Koudekerkseweg 14 (voormalig Shell-station).

Omgevingswet - onderdeel bodem

Vanuit het Zeeuws Platform Bodembeheer (samenwerking tussen de 13 Zeeuwse gemeenten, het Waterschap en Provincie Zeeland) wordt het vervallen van de Wet Bodembescherming in de nieuwe Omgevingswet verder voorbereid. De bevoegdheid die nu nog bij de Provincie ligt komt te liggen bij de gemeente. Vanuit de Rijksoverheid is er nog geen duidelijkheid of er financiële middelen worden toegekend om deze taken uit te gaan voeren.

In Middelburg komt vooral binnen de stadsveste in het centrum, in de oude dorpskernen en langs de oude doorgaande wegen zoals de Noordweg historische bodemverontreiniging voor. Onderzocht moet worden op welke manier dit meegenomen kan worden bij de uitvoering van de Omgevingswet. In het eerste kwartaal van 2022 is in samenwerking met de gemeenten Veere en Vlissingen een eerste aanzet gegeven hiervoor.

Thema - Water

Stedelijk Water Programma

Vanuit het Stedelijk Water Programma Middelburg 2021-2030 zijn de volgende projecten in voorbereiding/voorbereid:

- Voor 2022 staan vanuit de risicolocaties wateroverlast de Blindenhoek, Lambrechtstraat en Sint Antheunisstraat op het programma.
- Vanuit het onderhoud en herinrichtingsprojecten zijn Klein Vlaanderen, Koudekerkseweg en Turfkaai-Hoogstraat de belangrijkste projecten waar klimaatmaatregelen worden gerealiseerd.

Inmiddels is de het project Turfkaai./Hoogstraat al uitgevoerd.

De gemeente Middelburg laat het onderhoud van de rioolgemalen en pompinstallaties per 2022 uitvoeren door het waterschap Scheldestromen. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tot en met 2031.

Grondwater

Het Grondwaterbeleid is geformuleerd in het Stedelijk Water Programma (SWP). Het grondwatermeetnet in de bebouwde omgeving is intussen in bedrijf. Het doel hiervan is inzicht krijgen in grondwaterstanden en grondwaterstroming. Door droogte en grondwaterstandsverlaging kan de bodem dalen en daardoor scheuren in (monumentale) gebouwen veroorzaken. Het meetnet is ook bedoeld om te kijken hoeveel regenwater te bergen valt

zonder dat er wateroverlast optreedt (bij langdurige natte perioden).

Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ)

Door klimaatverandering neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. Dat levert risico's op voor de economie, gezondheid en veiligheid. In het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie staat hoe gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk het proces van ruimtelijke adaptatie willen versnellen en intensiveren. Uiteindelijk levert het een fijner leefklimaat. Voor de uitvoering van het Deltaplan is binnen Zeeland gezocht naar samenwerking. Dit heeft geleid tot de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KaSZ):

- Het convenant KaSZ (overheden) en de intentieverklaring KaSZ (andere partijen) zijn op 1 juni ondertekend.
- Op 12 en 13 april werden er casusdagen gehouden om te komen tot een Zeeuws Afwegingskader klimaatadaptatie. Het afwegingskader wordt Zeeuws breed nader uitgewerkt. Het labelsysteem dat Zeeuws-Vlaanderen heeft ontwikkeld is een mooie en belangrijke basis.

Europees project Cool Towns

Het Europese project Cool Towns wordt eind 2022 afgerond. Vanuit dit project zijn vergroeningsmaatregelen toegepast in het Stationsgebied, de Kanaalweg vanaf de Schroefbrug tot en met het Stadskantoor en door middel van een groene wand bij een school in Arnemuiden.

Stand van zaken 1 juni 2022:

- Een groene muur aan het Stadskantoor is in voorbereiding.
- Er is gestart met het Zusterplein.
- Bank van bagger (toepassing secundair materiaal) bij en door het Waterschap is in afwachting van proef/sterkteberekening.
- Groene wand bij school in Nw. & St. Joosland is in voorbereiding

Thema – Klimaatbestendig groen in de Woonomgeving

Een klimaatbestendig openbaar groen draagt bij aan de volksgezondheid door o.a. het verminderen of voorkomen van hittestress. Daarnaast kan dit openbaar groen (extra) regenwater opvangen dat niet via het riool kan worden afgevoerd. Daarmee wordt overlast voorkomen of verminderd. Er is een onderzoek uitgevoerd op het gebied van biodiversiteit. Dit onderzoek is niet alleen gericht op de toekomst maar komt ook met veel beheermaatregelen op korter termijn. Verder is er een Interreg project Natuur in bouw in voorbereiding om ingediend te worden.

Thema - Geluid en Lucht

In de Middelburgse Visie Milieu is als doel gesteld dat de kwaliteit op het gebied van geluidshinder en luchtverontreiniging niet verslechterd en waar mogelijk verbeterend gericht op een duurzame samenleving en leefomgeving. Op een landelijke lijst staan woningen die aan hoge geluidsniveaus door weg- en/of railverkeer worden blootgesteld. Al jaren wordt aan deze lijst gewerkt door middel van het uitvoeren van geluidssaneringen.

Als de Omgevingswet in werking treedt, moet de Basis Geluid Emissie (BGE) van alle gemeentelijke wegen met meer dan 4500 motorvoertuigen per etmaal worden onderzocht en worden aangemeld bij het centraal register van het rijk CGGV.

De gemeente Middelburg ondersteunt net als de andere Zeeuwse gemeenten de uitvoering van het Schone Luchtakkoord van de Provincie Zeeland.

Thema - Externe Veiligheid

Het project externe veiligheid in het BHV-plan zal in 2022 weer verder opgepakt worden. In dit project wordt bekeken hoe bedrijven welke in de buurt van bedrijven met gevaarlijke stoffen of langs een transportroute liggen waar gevaarlijke stoffen over getransporteerd worden goed voorbereid zijn in geval van een calamiteit.

In het grotere verband veiligheid van stad en regio. We werken onder anderen aan het tegengaan van ondermijnende criminaliteit, woninginbraken, overvallen en straatroven. Maar ook aan het voorkomen en oplossen van complexe overlastsituaties, een veilig verloop van evenementen, een veilige zeehaven, veilige opslag en transport van gevaarlijke stoffen en aan veiligheid binnen de digitale (Middelburgse) omgeving.

Thema - Afval

Uitvoering afvalbeleidsplan

De landelijke doelen zijn:

- 2020: 100 kilo restafval
- 2020-2025: 100 kilo restafval én focus op kwaliteit
- 2050: Nederland Circulair: zo veel mogelijk recycling

Per 1 januari 2021 is Diftar ingevoerd (apart betalen voor het aanbieden van restafval). De resultaten zijn erg positief.

Restafval is de som van fijn huishoudelijk restafval dat huis aan huis wordt ingezameld, grof huishoudelijk afval en verbouwingsrestafval dat door OLAZ op de milieustraat wordt ingenomen.

De totale hoeveelheid fijn restafval, grofvuil en verbouwingsrestafval bedroeg in 2021 148 kilogram per inwoner van Middelburg. Dit een flinke stap in de goede richting. Bovendien heeft Middelburg hiermee in 2021 het minste restafval per inwoner van alle Zeeuwse gemeenten. Echter zijn de doelstellingen (nog) niet bereikt en lijkt het realiseren van de beoogde landelijke doelstellingen een bijzonder lastige opgave.

Project Schoon Walcheren

De uitvoering is gericht op Natuur- en Milieueducatie van (basis)scholieren. Het blijkt namelijk dat er een verband is tussen gerichte educatie op school en kennis, houding en gedrag op latere leeftijd. De middelen zijn in 2022 nog beschikbaar maar in 2023 niet meer. De verwachting is dat er nieuwe afspraken komen en dat er ook financiële middelen komen. Op dit moment is hier geen duidelijkheid over.

Thema – Verkeer en Vervoer

Energieneutraal Middelburg – Mobiliteit

Bij mobiliteit geldt eerst inzetten op energie besparen en dan hernieuwbare energie toepassen om de mobiliteit te verduurzamen. De fiets staat in het mobiliteitsbeleid op nummer één. In een (continu) participatief proces worden (gezamenlijk met maatschappelijke organisaties) fiets stimulerende en/of verkeersveiligheid verhogende maatregelen voorgesteld. Afhankelijk van de beschikbare financiële middelen worden deze op korte of langere termijn uitgevoerd.

Middelburg werkt aan de zogenaamde integrale laadvisie. Dit in navolging van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), een bijlage van het Klimaatakkoord. Deze laadvisie richt zich op de volgende gebruikersgroepen: personenvervoer inclusief toerisme / doelgroepenvervoer / taxi's / lichte en zware logistieke voertuigen en vaartuigen. (zie *Programma Verkeer, vervoer en waterstaat*)

Thema - Bedrijven

Milieuhandhaving

Middelburg heeft ongeveer 1.100 inrichtingen (bedrijven) in de zin van de Wet milieubeheer (Wm). De gemeente is voor deze

inrichtingen het bevoegd gezag en heeft daardoor onder andere als taak de naleving van de milieuvorschriften te controleren. De uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de hoogste categorie inrichtingen (totaal zo'n 150 bedrijven) is ondergebracht bij de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD). De provincie Zeeland is bevoegd gezag voor vier inrichtingen binnen de grenzen van de gemeente Middelburg. De provincie heeft de uitvoering van de VTH-taken ondergebracht bij de DCMR milieudienst Rijnmond. De gemeente voert wel de BRIKS-taken (Bouwen, Reclame, Inrit, Kappen en Slopen) bij deze inrichtingen uit in opdracht van DCMR. Er werken dus een aantal overheidsorganen samen aan een schoon en veilig Middelburg. De gemeente voert voor 850 milieubedrijven alle VTH-taken zelf uit.

Stand van zaken tot 1 juni 2022: In het algemeen kan worden gezegd dat de werkzaamheden volgens planning verlopen:

- De toezichthouders hebben bij een kleine 20 bedrijven een integrale milieucontrole uitgevoerd;
- Er is een controle dag vanuit het project ondermijning Arnestein geweest;
- Er zijn diverse milieuklachten (geluid, geur en afval) in behandeling genomen. Hierbij zoeken we de samenwerking met de toezichthouders/boa's openbare ruimte;
- Advisering voor evenementen is dit voorjaar weer sterk toegenomen;
- Daarnaast is het opmerkelijk hoeveel mutaties bij milieu-inrichtingen (na de Corona) we hebben behandeld.

Maar de nadruk lag de eerste vijf maanden van 2022 toch op de controles bij bedrijven in het kader van de energiebesparingsplicht. We moeten samen met de RUD Zeeland bij zo'n kleine 300 bedrijven een controle uitvoeren op het voldoen aan de energiebesparingsplicht. Toezichthouders van de gemeente nemen hiervan zo'n 200 inrichtingen voor hun rekening. Vooralsnog lopen we op planning om eind 2022 bij alle bedrijven een eerste controle te hebben uitgevoerd. Toch zijn er wel wat voorbehouden te noemen waardoor de planning onder druk kan komen te staan:

- Met de komst van de Omgevingswet verandert er veel voor het milieutoezicht. Zo verdwijnt de definitie inrichting en krijgen we onder de Omgevingswet te maken met milieubelastende activiteiten. De afgelopen maanden hebben we geïnventariseerd hoe we deze vertaalslag kunnen maken en wat dit allemaal inhoudt. We nemen deel aan werkgroep waarin de RUD Zeeland en basistakengemeenten zijn verenigd;
- De nieuwe software voor het werken onder de Omgevingswet is aangeschaft. We treffen nu voorbereidingen in ons huidige softwarepakket om de migratie van milieugegevens zo efficiënt mogelijk uit te voeren;
- Als Corona in het najaar weer de kop op steekt, is het maar de vraag of controles op locatie nog kunnen worden uitgevoerd.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
7.01.0				
GGD				
Op basis van de 4e begrotingswijziging 2022 van de GGD wordt de bijdrage incidenteel verhoogd met € 38.193.	-38	0	-38	N
Overig	-7	0	-7	N
7.03.0 Afval				
OLAZ	-54	54	0	N

Op basis van raadsvoorstel 22-056 (jaarrapport 2021 OLAZ en begrotingswijzigingen 2022) zoals in de raad van juni 2022 zijn behandeld bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen bij OLAZ. Op basis van deze stukken dient de begroting 2022 aangepast te worden. Vanuit de afwikkeling van de jaarrekening 2021 ontvangt de gemeente een bedrag terug van OLAZ van 134k. Op basis van de begrotingswijzigingen 2022 moeten we constateren dat door hogere transport- en brandstofkosten de verwerkingskosten van de afvalstromen zijn gestegen. Dit is voor de gemeente een nadeel van 35k. Daar tegenover staan de hogere vergoeding voor oud papier van 96k en de lagere bijdrage aan de milieustraat 26k. Conform de bestendige gedragslijn worden bovenstaande mutaties met de voorziening afvalstoffenheffing verrekend. Per saldo heeft deze post een budgetneutraal karakter in deze bestuursrapportage.

7.04.0 Milieubeheer

RUD

De bijdrage aan de RUD is hoger door extra opdrachten en door mutaties van het bedrijvenbestand.

-42	0	-42	N
-----	---	-----	---

Europees project Terts

De looptijd van het Europese project Terts is met 3 maanden verlengd. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden.

-54	20	-34	N
-----	----	-----	---

Klimaat- en energiebeleid

Gemeenten krijgen via de meicirculaire 2022 van het Rijk middelen voor uitvoeringskosten voor klimaat- en energiebeleid. Deze middelen worden gereserveerd voor dit doel in afwachting van voorstellen tot nadere invulling.

-212	0	-212	N
------	---	------	---

Overig

-10	0	-10	N
-----	---	-----	---

7.05.0 Begraafplaatsen en crematoria

Crematorium

Voor het crematorium zijn diverse uitgaven geweest die waren uitgesteld door het onderzoek naar de toekomst, zoals bedrijfskleding. Ook het budget voor het schoonmaakonderhoud wordt nu bijgesteld.

-36	0	-36	N
-----	---	-----	---

Totaal

-453	74	-379	
------	----	------	--

Kredieten

Huisvuilauto ondergrondse container

Dit krediet is in 2021 verleend, maar de prijzen zijn fors hoger dan toen werd aangenomen. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met 80k. Doordat er vorig jaar een goedkopere 2e hands auto (€ 60.000 lager dan begroot) is aangeschaft kunnen de hogere kapitaallasten hierdoor grotendeels gedekt worden. De resterende structurele kapitaallasten worden bij de begroting 2023 meegenomen en zullen doorberekend worden in de tarieven afvalstoffenheffing.

Glasvezelkabel

Door het BVO (Bedrijfsvoeringsoverleg I&A Samenwerking) is besloten om over te gaan tot het aanleggen van een glasvezelkabel (ipv de huidige straalverbinding) voor een goede internetverbinding voor de Waldammeweg en voor de begraafplaats/crematorium. Dit is onuitstelbaar en onvermijdelijk en kost 15k.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Het programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richt zich op het planmatig inrichten van

de leefruimte. Hierbij houden wij rekening met individuele en gemeenschappelijke belangen. Ook richt het programma zich op het realiseren van een passend woningbestand, afgestemd op de vraag van de verschillende doelgroepen.

Voortgang

Aanpak bewonersoverlast

Prestatie	Status
Leefbaarometer, leefbaarheidssituatie	Volgens plan
Diverse leerateliers ontwikkeld, waaronder digitaal wijkplatform	Volgens plan
Sociale kaart per wijk opgesteld	Volgens plan
Participatiegraad verhoogd	Volgens plan
Minder woonoverlast ervaren	Volgens plan

Walcherse woningmarktafspraken

Prestatie	Status
Omgevingsvisie en Omgevingsplan	Gedeeltelijk volgens plan
Verkoop bouwrijpe gronden	Volgens plan
Locaties voor de bouw van sociale huurwoningen	Gedeeltelijk volgens plan
20 startersleningen per jaar verstrekken	Gedeeltelijk volgens plan
Nieuwe Walcherse woningmarktafspraken	Gedeeltelijk volgens plan

Huisvesting statushouders

Prestatie	Status
Nieuwbouw energieneutrale woningen voor een eerlijke meerprijs	Gedeeltelijk volgens plan
In de sociale huursector hebben de woningen in 2020 een gemiddeld energielabel B	Volgens plan
In de sociale huursector hebben de woningen in 2025 een gemiddeld energielabel A	Volgens plan
Bouw van levensloopbestendige woningen verspreid over de gemeente	Volgens plan
Tien aanvragen Blijverslening	Niet volgens plan
Voldoen aan taakstelling huisvesting statushouders	Volgens plan

Bewonersparticipatie

Het digitaal platform doemee.middelburgers.nl is nu anderhalf jaar in gebruik. Het aantal deelnemers groeit gestaag en het wordt voor steeds meer projecten ingezet.

Omgevingswet

De omgevingsvisie heeft vertraging opgelopen, door werkdruk bij de projectgroep. In september zal het voorontwerp worden besproken met het college en raads werkgroep omgevingswet en naar verwachting in december 2022 worden vastgesteld. Vaststelling van de ontwerp-omgevingsvisie door de raad is gepland voor de zomer van 2023. Overigens hoeft volgens de Omgevingswet het de ontwerp-omgevingsvisie pas op 31 december 2024 te zijn vastgesteld. Ook het omgevingsplan heeft iets vertraging opgelopen. Er wordt momenteel gewerkt aan een deelomgevingsplan voor de wijk Klarenbeek.

De verkoop van bouwrijpe gronden

De verkoop van kavels gaat momenteel goed.

Het verkleinen van de stap naar de koopwoningmarkt

De doelstelling is in 2022 verlaagd naar 20 startersleningen per jaar. Aan het einde van het jaar zullen we zien of dit gehaald is.

Nieuwbouw sociale woningvoorraad

Op 31 mei 2022 zijn sinds de prestatieafspraken van 2018 358 sociale huurwoningen opgeleverd dan wel in uitvoering of ontwerpfasen. Opgeleverd zijn Hof van Oost-Indië en de Kanaalweg. In uitvoering zijn De Meker en de Sardijngeulstraat. In de ontwerpfasen zijn: Mortiere, Rittenburg 3, Essenvelt, Sint Laurens en Churchillaan. Daarmee zijn de afspraken uit 2018 bijna gehaald. Inmiddels zijn er prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2022-2026 waarin is afgesproken 750 sociale

huurwoningen te bouwen in de gemeente. Dat is een hele opgave, de locaties hiervoor zijn nog niet bekend.

Nieuwe Walcherse woningmarktafspraken

De nieuwe Walcherse woningmarktafspraken gaan niet alleen over aantallen woningen, maar ook over betaalbaarheid en aandeel sociale huur. De gesprekken met de provincie en buurgemeenten lopen, maar er is nog geen zicht op definitieve afspraken.

Energie neutrale woningen voor een eerlijke meerprijs

De wil om energieneutraal (BENG +) te bouwen is er, ook bij marktpartijen, maar de huidige markt maakt het lastig om betaalbaar te bouwen.

Aanvragen blijverslening

Eris nauwelijks belangstelling voor de blijverslening.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2022 Lasten	Afwijking 2022 Baten	Afwijking 2022 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
8.01.0 Ruimtelijke ordening				
Omgevingswet	-30	0	-30	N
Voor het uitvoeren van de toekomstige omgevingswet is nieuwe software aangeschaft. Hiervoor moeten licentiekosten worden betaald.				
8.02.0 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)				
Onderzoek/opruimen explosieven	-269	0	-269	N
In januari 2022 heeft de gemeenteraad besloten een aanvraag voor de zgn. Bommenregeling in te dienen als tegemoetkoming in de kosten van onderzoek en ruiming explosieven. In de meicirculaire is de bijdrage toegekend. Deze wordt nu budgetneutraal in de begroting verwerkt.				
Raming grondbedrijf wonen	-3.285	3.285	0	N
Op basis van de meest recente doorrekening grondbedrijf (februari 2022) dienen de grondverkopen zoals nu opgenomen in de begroting (gebaseerd op de doorrekening grondbedrijf februari 2021) hoger te worden bijgesteld. De ontwikkeling van Essenvelt en Rittenburg III vindt in 2022 plaats. Dit was gepland in 2021. Er zijn hogere baten door de verkoop van Essenvelt, Hazenburg en St. Laurens West. Voorsnog wordt de exploitatie van het grondbedrijf budgetneutraal geraamd. Definitieve verwerking van de afwijkingen vindt plaats bij de jaarrekening 2022 via de reserve grondbedrijf.				
8.03.0 Wonen en bouwen				
Leges activiteit bouwvergunningen				
In 2022 zijn er meerdere grotere bouwprojecten (Essenvelt, Veersepoort, Mortiere) waardoor de bouwleges in 2022 hoger zijn dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.				
	0	780	780	N
BAG				
Bij de Bag wordt personeel extern ingehuurd voor de uitvoering van werkzaamheden voor andere gemeenten uit het samenwerkingsverband. Deze lasten worden één op één doorgerekend aan de betreffende gemeenten. Per saldo is deze afwijking budgetneutraal. Daarnaast is voor de doorontwikkeling van de software ondersteuning door leverancier noodzakelijk om (complexere) updates uit te voeren. De kosten hiervoor bedragen € 10,000.				
	-96	86	-10	N
Overig	-12	-8	-20	J
Totaal	-3692	4143	451	